

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba
2050, — nočna 2996, 2994 in 2050

SLOVENE

Z nedeljsko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Cek. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.549 za inzerate;
Zagreb št. 7563,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Izhaja vsak dan zjutraj, razen
ponedeljka in dneva po prazniku

Zveza Slovenije z morjem

Železniški sistem, ki smo ga podedovali od bivše Avstrije in Ogrske, je bil zgrajen po drugih vidikih, kakor so bili potrebni za naše razmere. Tako predvsem nismo imeli dobrih zvez med Avstrijo in Ogrsko radi samosvoje ogrske politike. Ko smo prišli v novo državo, smo bili Slovenci brez najkrajše poti do morja, ker nam nista pripadla niti Trst niti Reka.

Zato je morala prometna politika po vojni gledati, da dobimo boljše zveze z ostalimi deli države. Dobili smo zvezo Rogatec—Krapina, nadalje zvezo s Slovensko krajino z zgraditvijo železniške proge Ljutomer—Ormož. Vse-skozi od leta 1919 dalje pa je vsak dan vedno bolj aktualno vprašanje železniške zveze Slovenije z morjem. Sicer imamo že železniško zvezo čez Karlovec, vendar ta zveza ne odgo-varja našim gospodarskim in prometnim po-trebam tako kot je želeži. Zato smo se koj po vojni podali na delo, da dobimo čimprej to zvezo, pa žalibog doslej nismo uspeli.

V začetku je bilo projektiranih več tras in po strokovnem kakor ostalem časopisju se je vodila dolgotrajna polemika, katera trasa je najboljše in katera končno odgovorja vsem po-trebam. Že l. 1922 je bila vzokljona železniška zveza Kočevje—Vrbovsko, ko je bilo realizirano večje inozemsko posojilo. Ker pa nismo dobili celoga posojila, se proga ni gradila in je ostala samo na papirju. Medtem so se po-javili tudi drugi projekti in cela stvar je za-spala, dokler končno pred par leti nismo prišli do tega, da je ta proga dobila končnoveljavo traso. Osnovoval se je tudi že širok odbor s pred-sednikom, sušaskim županom na čelu, ki je že parkrat zboroval in poskušal predvsem najti potrebna denarna sredstva za zgraditev proge. Sestavil se je tudi že datiljen načrt. Že nekaj časa sem pa ni slišati o nadaljnji akciji ničesar več, čeprav je zgraditev te proge nujna gospo-darska potreba.

Vsekakor pa se nam zdi potrebno opozoriti merodajne faktorje, kako to vprašanje postaja vedno bolj važno za naše gospodarstvo in pro-met. Predvsem bi se ves sedanjí potniški turi-stovski promet iz severnih držav lahko usmeril skozi Slovenijo k našemu morju, katerega turi-stični pomen čedalje bolj narašča. Tudi Slove-nija vedno bolj prispeva k tujskemu prometu na našem morju, pa bi z boljimi zvezami lahko v še večji meri. Dalje plačujemo vsako leto nad 80 milijonov dinarjev tujim prista-niščem in železnicam, ker mora naš promet iskati najboljšo pot skozi tujo državo, ki ne zamudi nobene prilike, da nas v vsakem oziru oškoduje. Še vedno imata Trst in Reka veliko zasluga od naše trgovine, ko bi lahko postala naša pristanišča ob severnem Jadranu s Suškom na čelu središča še večjega prometa kakor so sedaj. Z novo železnico bi dobili ugodne zveze za izvoz na lesu bogati in doslej zapuščen kraj. Predvsem pa bi gradba v se-danjih težkih časih prišla prav vsemu našemu prebivalstvu posebno v krajih, kjer je že od nekdaj cvetelo izseljevanje, ki nam je vzelo toliko živih sil naroda. Sploh moramo pouda-riti potrebo, da država s svojimi javnimi deli v naših krajih pomaga gospodarstvu, ker se zavedamo, da so naša gospodarska sredstva premajhna, da bi preživljali vedno bolj naraščajčo in gostjo prebivalstvo. Stremeti moramo za tem, da se naši ljudje ne bodo izseljevali iz naše pokrajine v druge, še manj pa v ino-zemstvo, in jim dati možnost zasluga doma. V ta namen izdani sredstva pa niso neproduktivno breme za državni proračun, ker je treba vedeti, da je rentabilnost podana in da bo sploh narasla davčna moč krajev, skozi katere bo tekla nova železnica.

Da nam je nova železnica potrebna, je raz-vidno tudi iz dejstva, kako zelo se je zavzela za gradbo ravno privatna iniciativa. Sredstva, ki bi se morala zbrati, so velika, pa vendar bi se dala večinoma dobiti doma in to skoro brez državne pomoči razen garancije za najetje po-sojila. Naš kapitalni trg ni ravno slab, saj smo pred nedavnim čitali, da je šlo doslej nad 500 milijonov dinarjev za nakup državnih dolar-skih papirjev. To ni samo navadna naložba ka-pitala, pač pa je bil to tudi odtok domačega kapitala, ki ga na kapitalu revna država tako potrebuje. Saj stalno poudarjamo potrebo do-toka inozemskega kapitala, posebno sedaj, ko smo dobili zlato valuto.

Kakor omenjeno, bi lahko domači kapital prispeval v veliki meri za zagotovo nove žele-zniške zveze, za kar imamo že zagotovilo me-ro-dajnih faktorjev. V slučaju pa, da domača sredstva niso v zadostni količini na razpolago, bi se moral pritegniti inozemski kapital, ki vključ svetovni gospodarski krizi kaže zani-manje za naše gospodarstvo. Opozarjamo samo na gradbo železniške zveze Požarevac—Kutje-vo, katero bo finansiral inozemski kapital z zneskom 5 milijonov dolarjev. Za našo želez-nico bi bila potrebna le malo večja svota in mnjenja smo, da bi se z garancijo države dal dobiti potrebni inozemski kapital po razme-ro-ma ugodnih pogojev za daljšo dobo, kar kaže ravno navedeni slučaj.

Nastaja seveda vprašanje, če je oportuno izdajati tako velika dela inozemskemu kapita-lu. Če bi imeli dovolj domačega dolgoročnega kapitala na razpolago, bi seveda stvar bila enostavna, ker bi pač inozemskega kapitala ne potrebovali. Tako pa vključ vsemu zaenkrat naš trg kapitala ni tako močan, da bi prevzel

Nemčija ima na izbero:

ali polom ali likvidacijo revanšne politike

Berlin, 13. jul. Položaj v Nemčiji se je jako posušil in je finančna kriza dosegla svoj višek. Na podlagi podatkov, ki jih je prinesel predsednik državnih banke dr. Luther iz Londona in Pariza, kjer je zaenkrat zastoj iskal kreditov, bo vlada pri-morana proglasiti generalni notranji moratorij, oziroma proglasiti državni bankrot. Govori se, da bo vlada izdala tozavezen manifest na narod. Po-javil se je beg marke v ogromnih količinah. Ino-zemske države, oziroma upniki in vložniki jem-ljejo denar iz nemških bank nazaj tako rekoč v masah. Dozdaj je bilo dvignjenih že okoli 150 mi-lijonov zlatih mark, kar pomeni naravnost rekord.

O vzrokih, zakaj Nemčija ne dobi posojila v Franciji, so razširjene različne verzije. Baje fran-coska vlada ne zahteva samo, da se Nemčija od-pove carinski uniji z Avstrijo in Anshlussu ter nadaljnji gradbi križark, ampak predlaga tudi, da naj se nemške države financirajo sploh postavijo pod kontrolo komisije evropskih držav, da ne bi se denar v Nemčiji razsipal.

Nemški nacionalisti in komunisti porabljajo to priliko, da ščuvajo nemško vlado k neodjenli-vosti napram Franciji, ki da hoče Nemčijo narav-nost podjarmiti. Razume se, da tudi italijansko časopisje hudo napada Francijo, češ, da hoče skrajno stisko in bedo Nemčije izrabiti v to, da doseže one efekte, katerih ni mogla doseči niti po versaillski pogodbi. Francija da zahteva tudi sporazum s Pol-jsko, da bo Nemčija prenehala s propagando za re-vizijo vzhodne meje. Te pogoje misli Francija, da bo sigurno dosegla, ker bi sicer morala Nemčija

gospodarsko falirati in je ogrožena po državljan-ski vojni.

Nasproti temu se v Parizu odločno poudarja, da bi bila Nemčija lahko sama prostovoljno ustva-rila položaj, ki bi ji omogočal finančno pomoč ino-zemstva, ako bi se bila sama od sebe brez vsa-kega pritiska odpovedala uniji z Avstrijo in pa nepotrební gradbi novih križark. Cisto razumljivo je tudi, da mora Francija vedeti, zakaj bo Nemčiji posodila prihranke svojih državljanov.

Pariz, 13. jul. Alarmantne vesti iz Berlina, češ, da hoče nemška vlada zaradi izredno težkega položaja odstopiti, se tu ne potrjujejo. Brüning bo vztrajal pegumno na svojem mestu in nosil odgo-vornost, dokler bo le mogel. Baje hosta dr. Brü-ning in dr. Curtius se danes odpotovala v Pariz, da dosežeta sporazum glede kreditov, ki so po-trebni Nemčiji in katerih se dr. Luther ni posre-žilo dobiti. Tozadevno je imel že razgovor z mini-strskim predsednikom Lavalom nemški poslanik von Hoesch. Na podlagi tega je Laval sklical iz-redno sejo ministrskega sveta. Francoska javnost stoji slejkoprej na stališču, da je treba Nemčijo spričo grozečega finančnega poloma, ki bi mogel katastrofalno vplivati tudi na ostalo Evropo bodisi gospodarsko bodisi politično, rešiti, vendar pa se Francija v interesu svetovnega miru nikakor ne more odpovedati pravici, da zahteva strogih ga-rancij, da se bo njeno posojilo uporabilo v resnici za sanacijo nemških financ, ne pa za politične na-mene nemške revanše.

Anglija svetuje: poslušajte Francijo!

London, 13. jul. AA. Tukajšnji politični in gospodarski krogi se živo zanimajo za težko fi-nančno krizo v Nemčiji. Zivahno se razpravlja o odredbah nemške vlade za preprečenje bega ka-pitala iz Nemčije, ki je zavzel zadnje čase naravnost nevaren obseg.

Danes bo razpravljala banka za mednarodna izplačila v Baslu o vprašanju kredita Nemčiji.

Predsednik nemške državne banke Luther je odpotoval davi z letalom v Basel. Včeraj je imel telefoničen razgovor z zastopnikom nemške državné banke pri reparacijski banki dr. Vockejem, ki je Luthra obvestil o želji upravnih svetnikov banke, naj Nemčija povzame inicijativo pri prvih odredbah za finančno pomoč v njeno korist.

Listi pozdravljajo nemško prošnjo za pomoč. »Morning post« piše, da bi Nemčija zelo do-bro napravila, če bi ustavila gradnjo druge kri-žarke, ki bo stala veliko denarja in se odpovedala carinski zvezi z Avstrijo.

»Manchester Guardian« pravi, da bi Nemčija prav storila, če bi ustregla francoskim zahtevam, daš te koncesije ne bodo ravno pogoj za posojilo.

Zopet bančen krah -- Ljudje dvigajo vloge -- Policija straži vladna poslopja in parlament -- Kaj bo?

Berlin, 13. jul. AA. Nemška vlada je danes objavila proglas, kjer pravi, da so odpovedali nem-skim bankam na milijarde mark kratkoročnih kre-ditov, to pa zato, ker so velesile preveč odlašale z izvedbo Hooverjevega predloga, dasi je sama odložitve reparacijskih plačil zelo olajšala nemške državne finance. Odtegnitev kreditov je napravila privatnim podjetjem ogromno škodo. Proglas na-daljuje, da skuša nemška državna banka dobiti dolgoročne kredite v inozemstvu. Vlada v tem proglasu obenem javlja, da je zaslá v težkoče znana Danat-banka (Darmstädter Nationalbank). Vlada pravi: »Darmstadtska narodna banka je da-nes sporočila, da je primorana zapreti v ponedeljek svoje lokale. Z zasilnim odlokom državnega pred-sednika bo državna vlada skrbela za to, da se bo vršilo poslovanje podjetij, ki so odvisna od Danat-banke, v popolnem redu. Z ozirom na veliko važ-nost nastale ukinitve plačil je državna vlada dala

borzam navodilo, ustaviti v ponedeljek in torek promet z efekti in devizami.«

Ta vest, ki je bila objavljena v zgodnjih ju-tranjih urah, je vzbudila v vseh nemških gospo-darskih krogih in javnosti velikansko senzacijo. Sicer so se v zadnjih dnevih širile vedno bolj in bolj govorice o težkočah neke velike nemške ban-ke, vendar je prišla ta vest nekoliko nepričako-vano. Že do sobote so opazovali velik naval vlagateljev na vse nemške banke. Danatska banka se je bala, da bo naval vlagateljev v ponedeljek še večji in je zaradi tega v sporazumu z ostalimi velikimi bankami in državno banko zaprosila vlado za po-moč. Državna vlada je, oziroma se na vse nemško gospodarstvo, ukrenila takoj potrebne korake.

Istočasna zatvoritev vseh nemških borz da-nes in jutri naj prepreči še nadaljnja vznemirjenja. Vlada upa, da bo s temi ukrepi hitro odpo-mogla sedanjemu kritičnemu položaju.

Nemčija nujno prosi Francijo za pomoč

Pariz, 13. julija. tg. Ministrski predsednik La-val, ki je nameraval ostati do državnega praznika 14. julija na svojem posestvu na deželi, je bil nuj-no odpoklican v Pariz, ker ga je nemški poslanik von Hoesch prosil za avdienco. Kmalu po 9 je prispel Laval v Pariz in je že ob 10 aprjel v no-tranjem ministrstvu nemškega poslanika.

Razgovor je trajal trideset ur. O njem ni bil izdan nikak uradni komunike, vendar je po-tekkel, kakor poročajo listi, zelo napeto, celo v tra-gični obliki. V obupnih besedah je opisal nemški

tako velike zneske, sodeloval bo pa gotovo v odlični meri, kar je le pozdraviti.

Te misli so se nam vrinile v pero, ko smo čitali pred nedavnim, kako bo inozemski ka-pital finansiral zgradbo omenjene proge. Ran-no sedaj, ko izgrajujemo naša pristanišča (zgra-ditve železniške zveze Bakra z morjem) je po-stalo to vprašanje zelo aktualno in treba je, da Slovenci zopet s poudarkom nastopimo za čim-prejšnjo zgraditev naše zveze z morjem. —O—

Položaj je obupen

Berlin, 13. jul. tg. Kot posledica težkoč Da-natske banke se je danes pokazal velikanski naval publike na vložne blagajne velikih bank in hranilnic. Posebno velik je na hranilnice, kjer vlagajo mali ljudje svoj denar. Manjše hranilnice so danes izplačale polno vse zahteve, ki so bile deloma zelo visoke. Tudi dvigi v ve-likih bankah so bili danes zelo obširni. Do 12. ure dopoldne je bilo v malih depozitnih blagajnah dvignjeno več stotisoč mark.

Mnoge banke so zaprosile za policijsko po-moč. Policijska straža je v vsem Berlinu oja-čena. Prostor okoli parlamenta je strogo za-stražen. Tudi javna poslopja je vzela policija v varstvo.

Berlin, 13. jul. tg. Danes se je vršila seja rav-nateljcev vseh velikih nemških bank, na kateri se je sklenilo, omejiti izplačila. Omejitve se ravna po resnični potrebi vlagatelja ter po vi-sini zahtevane vsote. Kot največja mera se je določilo 500 mark, samo v izjemnih slučajih se izplača več. Sicer je pa to stanje le provizorno in bo trajalo le toliko časa, dokler se situacija ne razčisti. Od omejitve izplačil so seveda iz-ključene vse inozemske zahteve na nemške banke.

Berlin, 13. jul. tg. Danes opoldne je bila iz-dana zasilna odredba glede Danatske banke. Ta odredba je povzročila veliko spremembo vodstva Danatske banke, katero bo vodil kolegi. Državna vlada je tudi pooblaščená, po potrebi spremeniti način uradovanja v banki sami. V izjavi državne vlade se poudarja, da ni država prevzela jamstva zato, da reši premoženje banke, temveč zato, da podpira stotine in stotine vlagateljev, ki bi vsi prišli v propast, ako bi jim država ne pomagala.

Amerika hoče pomagati

London, 13. julija. tg. »Daily Herald« poroča iz zanesljivega vira, da je ameriški predsednik Hoover obvestil nemško vlado, da je Amerika pri-pravljena k nadaljnji pomoči, ako ji da Nemčija dovolj garancije. Po trditvi tega lista gre za po-sojilo v znesku 40 milijonov funtov.

Seja ministrskega sveta

Belgrad, 13. julija. AA. Danes od 11. do 12.30 je bila pod predsedništvom predsednika ministr-skega sveta in ministra za notranje zadeve armij-skega generala Petra Živkovića seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o tekočih zadevah.

Patriotična slavnost na Topoli

Topola, 13. julija. AA. Včeraj je semkaj pri-šlo 100 prebivalcev mesta in okraja Veles, ki so se prišli pokloniti na Topolo blagopokojnemu kra-lju Petru I. Velikemu Osvoboditelju, obenem pa si ogledati Šumadijo in prestolnico. Ko so se gostje nekoliko odpodili v hotelu, so krenili proti veliki kraljevi zadružbini na Oplencu. Nato je predsednik občine veleške Todor Živković položil na grob prekrasen venec z napisom: Kralju Petru I. Veli-kemu Osvoboditelju prebivalci Velesa in okraja. Čez Mladenovac so nato gostje pod večer krenili v Belgrad.

Otvoritev bakarske proge

Sušak, 13. julija. z. Včeraj je bila otvorjena ob navzočnosti številnega občinstva iz vseh oko-lnih mest bakarska proga. Vršile so se velike sve-čanosti, katerih so se udeležili tudi zastopnik Nj. Vel. kralja in zastopnik prometnega ministra.

Gospodarski kongres

Belgrad, 13. julija. AA. Na konferenci za-stopnikov gospodarskih krogov v Belgradu so skle-nili, da se pokrajinskemu kongresu gospodarstve-nikov, ki se bo vršil od 11. do 13. septembra t. l., predlaga tale dnevni red po predlogu prirediteljskega odbora tega kongresa:

1. Ugotovitev količine naših proizvodov za izvoz v prihodnjem izvoznem letu, ki se začne 1. septembra 1931 in traja do 31. avgusta 1932, ter pretresanje ukrepov, ki jih je treba storiti, da se ta izvoz zagotovi. — 2. Naši poljski prideniki in ukrepi, ki jih je treba storiti in ki so že storjeni za pospešitev tega izvoza. — 3. Pregled stanja našega gospodarstva v obrtništvu, industriji in trgo-vini. — 4. Avtomobilizem in avtobusni promet v krajih, kjer ni železnice, in 5. finančna obremenitev v zvezi s predpisi o samoupravnih cestah.

Vprašanje obveznega zavarovanja trgovcev, obrtnikov in industrijcev, ki bi bilo moralo priti na dnevni red, je odgovorno, ker so nekatere go-spodarske zbornice izrazile v tem pogledu neke pomisleke.

Vinsko nadzorstvo zopet v Ljubljani

Ljubljana, 13. julija. AA. G. minister za po-ljedelstvo je imenoval z odlokom z dne 19. febru-aria 1931 št. 10.968-2 g. Zmavca Andreja, vpoko-jenega ravnatelja vinarske in sadiarske šole v Ma-riboru, za vršilca dolžnosti kletarskega nadzorni-ka v dravski banovini. Na podlagi § 45 pravilnika za izvrševanje zakona o vinu se je odredil vršilcu dolžnosti kletarskega nadzornika sedež pri kme-tijskem oddelku kr. banske uprave v Ljublja-ni. Spričo dejstva, da je imel prejšnji vršilec dolž-nosti kletarskega nadzornika svoj sedež v Mari-boru, se gornje razglasa s pripombo, da se je obra-čati v vseh zadevah, ki se tičejo kontrole vina in so urejene z zakonom o vinu odnosno s pravil-nikom za izvrševanje zakona o vinu ter drugim adnornimi predpisi, na kmetijski oddelku kr. ban-ske uprave v Ljubljani.

Nemški nacionalci huishojo

Berlin, 13. jul. AA. V zvezi z zadnjimi sejami nemške vlade so se širile najfantastičnejše vesti o finančni krizi in o pogojih, ki jih stavlja Fran-cija. Tako se govori, da Francija zahteva razpust Stahllhelma, Hindenburg pa da je zagrozil z ostav-ko, če vlada ta pogoj sprejme. Z merodajne strani vse te fantastične vesti kategorično demantirajo.

„Francija prva hčerka Cerkve“

Rim, 13. julija. Položaj se ni nič izpremenil. Dočim Mussolini popolnoma molči, napada fašistično časopisje Vatikan za nezmanjšano ogorčenostjo, obenem pa dela vtis, da je v defenzivi napram svetemu očetu, ki je podal posebno krepko zjavo proti nasilju fašističnega režima voditeljem češkoslovaške Katoliške akcije.

Povsod bolje ko v Italiji

Ta izjava sv. očeta, da uživa namreč katoliška akcija v Husovi deželi popolno svobodo, medtem ko je fašizem v Petrovi prestolici preganjan, je režim posebno razburila. »Giornale d'Italia«, ki se smatra za glasilo znanjega ministrstva, skuša v dolgem članku cvreči trditve sv. očeta in navaja nekaj podatkov, s katerimi bi rad dokazal, da je položaj katoličanov v Češkoslovaški veliko bolj ogrožen kakor v Italiji, ker je dala vlada zapreti samo nekaj brezposelnih katoliških krožkov, »Giornale d'Italia« očividno hote pozabljati, kakor omenja »Osservatore Romano«, da je dala fašistična vlada zapreti nič manj kakor 5000 katoliških krožkov za mladeniče in okoli 10.000 katoliških krožkov za dekleta, v katerih je bilo organiziranih skupno okoli 800.000 mladeničev in mladenk.

Vodstvo K. A. se nastani v Vatikanu

Lavoro Fascista poroča, da je osrednji odbor Italijanske katoliške akcije sklenil preme-

stiti svoj sedež iz Rima v Vatikansko mesto. List pristavlja, da je ta vest resnična in grozi, da bodo fašisti odtlej še bolj pazili na delovanje tega odbora in da bodo razkrinkali vsak njegov protifašistični poizkus. Fašistični listi imenoma napadajo nekatere katoliške duhovnike, ki da so se pregrešili proti fašizmu. Tako je župnik v Corlina d'Ampezzo v svoji pridigi že 31. marca dejal, da je fašistična vlada prekršila konkordat.

Interpelacija radi okrožnice

V senatu se obeta javna razprava o položaju med Vatikanom in fašistično Italijo, ker je znani italijanski publicist sen. Morello vložil na ministrskega predsednika kot notranjega ministra in na ministra zunanjih zadev Grandija interpelacijo, v kateri trdi, da pomeni papeževa okrožnica hudo kršitev lateranskih pogojev.

Veličastna manifestacija v Lillu

Težak položaj cerkve v Italiji se posebno zrcali v poročilih, ki prihajajo iz Francije o zadnjih veličastnih katoliških manifestacijah v tej deželi, ki se je kaj rada slikala kot sedež svobodomiselstva. Tako so poročila o evharističnem kongresu v Lillu silno razveselila rimske cerkvene kroge in vdanostne brzojavke s tega kongresa so v veliko tolažbo sv. očetu. Zaključna procesija je bila pravi zmagovalni pohod vstajajočega francoskega katolištva. Udeležilo se je procesije okoli

300.000 katoličanov, organiziranih v številnih družinah, ki so prispele iz vse Francije. Slavje je vodil papežev delegat lilski kardinal Lienart v družbi 50 domačih in tujih škofov. Ob zaključku kongresa je kardinal Lienart podal naslednjo izjavo: Sv. oče je dal priobiti enekliko, ki je izredne važnosti za bodočnost Cerkve. Dolžnost vseh vernikov je, da se pridružijo sv. očetu, ne samo s tem, da se pokažejo solidarni, temveč tudi da zanj molijo. Sam sv. oče je poslal semkaj iz Rima škofa s prošnjo, naj bi vsi udeleženci tega kongresa na dan zaključka molili po njegovem namenu. V ta namen bom jaz daroval tudi slovesno službo božjo. Kardinal Lienart je iz kongresa poslal sv. očetu vdanostno brzojavko, v kateri on in kardinali z Malines, Besancon in iz Pariza, nadalje 50 francoskih in inozemskih škofov in nadškofov izražajo vdanost sv. očetu. Brzojavka sporoča nadalje sv. očetu, da je okoli 60.000 otrok in mladeničev darovalo sv. obhajilo v tolažbo sv. očeta. Na brzojavko je v imenu sv. očeta odgovoril kardinal Paellli, ki je v odgovoru imenoval Francijo prvo hčerko Cerkve.

Vlada ni še ničesar ukrenila

Rim, 13. julija. Ministrski svet, ki se je sestel 11. t. m., ni storil nobenih sklepov in ukrepov glede spora s svetom stolic. To se splošno smatra kot znak, da se vlada še vedno ni odločila, kaj bi storila, ker je položaj izredno težak in kočljiv.

Gospodarska kriza in MUD

(Dalje.)

Bombažna industrija nudi naravnost klasičen zgled, kako neredno in brezmiselnost ustanavljajo nove produkcije. Pred uvedbo strojev so proizvajale skoraj vse države, da so mogle kriti potrebe na obliki. V 19. stol. je princel razvoj te industrije Lancashire prednostni položaj. In sedaj stremijo vse države znova, da bi kriše potrebe tekstilnih predmetov domir. Novi konkurenti Evrope, Združene države Amerike, Daljni Vzhod, Južna Amerika in kmalu tudi Bliznji Vzhod in Egipt so ustanovili tkalnice, katere izpopolnjujejo vedno bolj s novimi predilnicami. Procent narasta v Evropi je znašal v letih 1913 do 1930 le 4,8; v Aziji pa 100,55 (za Kitajskem 256,91, na Japonskem 185,91, in v Indiji 45,06); v Ameriki 15,5 (v Braziliji 129,16, v Kanadi 45,05, v Združenih državah Amerike 10,5); v ostalih delih sveta 415,11. Kar se tiče strojev, znaša odstotek narasta za Evropo 28,88 (Britanija je nazadovala za 8,15); za Azijo 159,96 (za Kitajsko 409,02, za Japonsko 298,76, za Indijo 76,99; za Ameriko 8,49 (za Brazilijo pa 58,5). Brez dvoma pride nazadovanje bombažne industrije v poyojni dobi, zlasti pa v zadnjih treh letih, najočividnejše do izraza v Britaniji. Izvoz angleške bombažne industrije je po navedbah Ernesta Thompsona nazadovaval v letih 1913 do 1929 za 2.500.000 kv. jardov. Po mnenju pododseka za bombažno industrijo, ki obstaja pri Gospodarskem odboru za Veliko Britanijo kot posvetovalni organ, je povzročil nazadovanje izvoz z Lancashire napredek dovozu v Indiji, na Japonskem in v manjši meri na Kitajskem.

Razumljivo je, da je v zgoraj navedenem razdobju in pri takih razmerah stalno padal stavež v bombažni industriji zaposlenega delavstva. Leta 1912 je zaposlila ta industrija 621.546. leta 1927 pa je 569.950 oseb kljub temu, da je bil leta 1919 znižan delovni čas do 55 ur na 48 ur tedensko. Število brezposelnih v tej industriji se je gibalo od leta 1923 dalje med 59.000 in 144.000. Leta 1930 je pa že poskočilo na 257.879, med temi 85.066 moških in 174.813 ženskih oseb. Ne bilo bi težko dokazati, kako takorekoč iz dneva v dan vpliva postanek novih konkurentov na razmere na delovnem trgu.

Na kak način in s kakšnimi sredstvi bi mogli udarec interesov med narodom in narodom zayret ali pa vsaj omiliti? Na kak način, da povzamemo še enkrat to vprašanje, bi mogli zopet vpostaviti duha medsebojnega zaupanja, ki bi dvigal zamenjavo od države do države in ki bi bogatejše in srečnejše obrazoval mednarodno gospodarsko življenje? Kako bi mogli mednarodno zamenjavo blaga čimprej oprestiti umetnih meja, katere drže v okovih danes bolj kakor kdaj od vojne sem svobodno kretanje trgovine?

Zaprcke so: Prepoved izvoza ali izvoza dovoljenje in kontingentiranje, nadzorovanja deviznega prometa itd. Kako razočarajoče so bile posledice! Kakor hitro se je utrdila vrednost denarja, je morala večina držav nastopiti pot trgovskih pogodb, da bi odprle svoji domači industriji izvozna ozemlja. Klasičen iz-

govski tarif, tako navadno označujejo zaščitno carino, je prišel zopet do veljave.

Gotoz morajo biti različne. Toda tudi najpriprostejši protekcijonizem je povzročil zla dejanja. Mednarodna gospodarska konferenca je grajala izredno visok zid, katerega predstavljajo vse te uvozne carine, čiji posledice so popolna otopelost svetovnega gospodarstva. Že leta 1927 je postajal protekcijonizem nevaren. Od takrat pa ni prav nič prenehalo tekovanje na polju carin.

Samo en značilen zgled; 17. junija 1930 je stopil v veljavo tarif-Smooth-Hawley. Ta tarif naj bi omogočeval delodajalcem Združenih držav Amerike enakomerno zaposlitev. Menili so, da se bodo na ta način obvarovali pred nadlo go velike krize. Ikarati so pa morali računati že takrat z nevarnostjo, da bodo s tem kje drugod povzročili brezposelnost. Resnično. Od vseh strani so prihajale pritožbe. Protest so dvignile Zveza švicarske industrije ar, Zveze svilene industrije v Lyonu, Zveze industrije za čipke v Severni Franciji. Četudi so posamezne točke omilili, vendar je bila evropska industrija, kateri je zadala že leta 1922 hud udarec zakonitev tarifa Fordney-Mac Camber in ki se je pričela z napredujočo prilagoditvijo na ameriškem trgu zopet uveljavljati, znova v svojem poslovanju ogrožena. Številni delojemalci so postali radi tega brezposelni.

Pri tej priliki je označil Mussolini nove carinske meje kot enega izmed glavnih vzrokov krize. Po pravici: Nove ameriške carine so v prvih 11 mesecih leta 1930 znižale uvoz italijanske umetne svile v Ameriko na 764 ton, dočim je znašal v preteklem letu v isti dobi 1153 ton; uvoz umetne svilene tkanine na 28,5 ton, nasproti 95,3 ton leta 1929; število uvoženih klobukov je znašalo 562.000, leta 1929 pa nekaj nad 1 milijon komadov.

Toda ni li povzročila ta tarifna politika motenja v Ameriki sami, dočim naj bi utrdila zaposlitev ameriških delavcev? Neglede na to, da se je po razglasu tarifa blago nakupilo in nasitilo trg za dolgo dobo, čigar posledica je bila brezposelnost, je dejansko padel tudi ameriški izvoz in sicer radi ukrepov drugih držav.

Ne da bi hoteli ameriškem protekcijonizmu naprti vso odgovornost za krizo, moramo vendarle ugotoviti, da je do konca leta 1930 tekom šestih mesecev po nastanku novega carinskega zidu število brezposelnih neprestano naraščalo.

Poleg carinske politike je povzročil motenja neposredni in deloma prikriti protekcijonizem, v podobi carinskih predpisov, v znakih izvora, v obliki notranjih davkov, v obliki različnih tarifov pri transportu po suhem ali po morju, v obliki premije, podpor in drugačnih izpodbud za izvoz.

Končno imajo slične posledice dumpingi v svojih različnih oblikah. Veših uporabljam ta izraz krivično. Z njim ste v zvezi bojazen in nevolja producentov in včasih zmotni ter nevarni predlogi za protiukrepe.

Odlikovan romar

Zagreb, 13. jul. z. Oroslav Armano, ki že 53 let hodi na procesijo v Marijino Bistrico, je dobil od sv. očeta red pro ecclesia et pontifice, in sicer radi marljivega romanja v Marijino Bistrico. Za odlikovanje ga je predložil zagrebški nadškoj prevz. g. dr. Ante Bauer. Armano roma že skozi 53 let v Marijino Bistrico in se le trikrat ni udeležil romanja ker je bil pri vojakih. Zato pa je šel na romanje tri leta po dvakrat.

Nov šef G. S. italijanske mornarice

Rim, 13. julija. Foglio d'Ordini objavlja, da je imenovan za šefa generalnega Štaba Italijanske vojne mornarice doseđanji eskadrenski admiral Gino Ducci. Doseđanji šef g. m. vojne mornarice admiral Ernesto Burzagli prevzame komando prve eskadre.

Žrtev Krke

Novo mesto, 13. julija.

V nedeljo 12. t. m. je utonila v Krki osemlatna deklica Miciha Lenart, hčerka krojača iz Smolenice vasi. Popoldne je prišla vsa vesela Mica hčerko nekega soseda, da bi se šla kopat z njo. Obe sta odšli v vas Krko tik ob reki Krki ter se pripravili za kopanje. Mala Miciha, ki ni znala dobro plavati, se je spustila naenkrat s plitvine in izgnila pod vodo. To je opazila njena prijateljica, ki je takoj hitela na pomoč, in bi pri tem tudi sama kmalu utonila. Drugi kopalci, ki so videli, kaj se je zgodilo, so takoj prihiteli na pomoč, izvlekli pa so malo Mico, ki je mrtva iz vode. Upajmo, da je to prva in zadnja žrtev lene Krke.

Dunajska vremenska napoved. Na zapadu Avstrije zelo oblačno. Eventualne nevihte. Na jugu in na vzhodu nagrenjenost k nevihtam. Popoldne nekoliko hladneje.

Nasilna smrt našega gen. konzula v Berlinu

Najbrž je bil umorjen z roparskim namenom

Berlin, 13. julija. tg. Danes ponoči so našli jugoslovanskega generalnega konzula v Berlinu Ernesta Barkhausna ustrelenega v njegovem stanovanju v ulici »In den Zelten«. Ko je prišla ob pol 12 ponoči njegova služkinja domov in videla vrata njegove spalnice odprta, je stitila nesrečo, šla v sobo in zagledala svojega gospodarja v mlaki krvi na tleh. Bil je samo v spalni srajci. Služkinja je takoj poklicala policijo.

Po zdravniški ugotovitvi je bil dr. Barkhausen ustrelen od spodaj. Kroga je šla blizu srea v pljuča in je izstopila za široko roko spodaj iz hrbta. Razen tega je imel na telesu več ran, ki pa živirajo morda od padca. Leva roka žrtve je bila skrčena, v desni pa je imel novo gumijevko, katere jermen je bil ovit okoli roke, ter kravato, ki je bila po vsem videzu odtrgana s silo. Služkinja misli, da to ni njegova kravata. Možno je, da je bil dr. Barkhausen napaden že potem, ko se je vlegel spat, ter pri obrambi odtrgal napadalec kravato z vratu.

Italijani se boje

Trst, 13. julija. Z. Rudi akcije hotelirjev v Jugoslaviji, da se uvede na Jadranu tudi zimska sezona in poveča propaganda, je fašistični list po svoji stari navadi dvignil zopet hrup in začel opozarjati na škodo, ki bo nastala vsled tega Italiji. »Popolo di Trieste« naglašja, da ni v teku le ena akcija, temveč da so se te dni vsrili v Carigradu sestanki turističnih organizacij iz Turčije, Jugoslavije, Grčije in Albanije, na katerem je bila istvarjena balkanska turistična zveza, kar vsakakor izjavi upravičeno bojazen za turistični promet v Italiji, posebno še v Julijski krajini. Že nekoliko let obstoji nevarnost ogroženja Italijanskega turizma. Naši nasprotniki preko Snežnika so imeli v resnici nekaj uspeha v tej konkurenci. Na to novo ofenzivo pa moramo takoj odgovoriti s protiofenzivo, ker bo drugače progresivno padanje turističnega prometa v Julijski krajini postalo fatalno, in izguba bo tolika, da bo vsako upanje na obnovo turizma v Italiji fatalno. »Popolo di Trieste« pezuje, da se vse turistične organizacije v Julijski krajini postavijo v obrambo svojih interesov, pri tem pa lahko računajo seveda na pomoč državnega komisarja za razvoj turizma v Italiji, Saviche, ki bo brez dvoma takoj pričel z delom in storil vse, da odvrne nevarnost.

Politične senzacije iz Romunije

Bukarešt, 13. julija. Z. V političnem življenju je izšla ena, da je kralj sprejel večer o avdienco več eplivnih političnih osebnosti nacionalno kmečke stranke, veliko senzacijo. Med drugim so bili v avdienco sprejeti: Dobescu, Emil Hatieganu, bivši minister v vladi Mironescu, dr. Jonel, Tilea, bivši državni tajnik v predsedstvu vlade za čas dr. Maniu, Moldovanu, dr. Stepan Popu-Ci-žo, bivši predsednik parlamenta in Bitescu, bivši pravosodni minister. Izredno zasedanje romunskega zasedanja bo trajalo do 15. t. m. Do srede bo parlament sprejel še 7 raznih zakonov. Preteklo uo je bilo izglasovanih 21 zakonov, a do otvoritve parlamenta je bilo izglasovanih skupno 200 zakonov. Po nočem zakonu se ukinejo s 15. t. m. oblasne samouprave. Izdan je zakon o poljedelskih zbornicah, a novi zakon o avtonomiji teh zbornic je ukinjen.

Komunisti v Romuniji

Bukarešt, 13. jul. Z. V Brašovu je odkrita nova komunistična organizacija. Aretiranih je 30 oseb, med njimi neki kapetan in en podporočnik, več podčastnikov in ločena žena nekega majorja.

Belgrajske vesti

Belgrad, 13. jul. 1. Zaradi vesti, da se je apostolski nuncij Pellegrinetti že vrnil iz Italije, smo izvedeli na merodajnem mestu, da ta vest ne odgovarja resnici, ker se apostolski nuncij še vedno nahaja v Rimu.

Belgrad, 13. jul. 1. Poljski minister na našem dvoru g. Babinški je končno odstopoval iz Belgrada.

Jugoslovan prvak v telovadbi na orodju

Pariz, 13. julija. Tu so se 11. t. m. otvorile mednarodne tekme za svetovno prvenstvo v telovadbi. Tekmujejo posamezniki in ne vrste. Borba je jako napeta in ostra. Tekme, ki so prirejene ob priliki 50-letnice Mednarodne telovadne unije, so se začele s prvim nastopom v ogromnem aerodromu. Telovadci so defilirali pred predsednikom republike Doumergom. Nato so se začele borbe.

V telmah za svetovno prvenstvo v telovadbi na orodju je dosegel doseđaj največ točk član Jugoslovanskega Spokola, Slovenec Leon Stukelj s 115 točkami. Za njim so se dozdaj vrstili: Čehoslovak s 113, Fince s 112, Švicar s 111 in Italijan s 107 točkami. Vendar se pa do konca tekm na vrstni red lahko še izpremeni.

Kulturne zadeve

Zeneva, 13. julija. AA. Odbor za intelektualno sodelovanje s posebnim sklepom naglašja veliko važnost kulturnih filmov za pospeševanje mednarodnih čustev in dviga kulture. Zato odbor zahteva od komisije Društva narodov za mednarodno intelektualno sodelovanje, naj dela na to, da se v kinematografske programe redno sprejemajo tudi kulturni filmi. Odbor je dalje sprejel obvestilo od mednarodnih organizacij avtorjev, založnikov in bibliotek, da se uvede mednarodna bibliografija prevodov. Taka bibliografija bo dobro služila avtorjem, založnikom in knjižnicam.

Zagrebsko vremensko poročilo. Stalno, jasno, vroče s prelaznimi oblaki. Temperature ostajajo visoke.

Otvori se španska ustavodajna skupščina

Vlado bodo sestavili republikani in socialisti — Sindikalisti bi radi uprizorili revolucijo

Madrid, 13. julija. Dočim poraja revolucionarna agitacija sindikalistov vedno slabše posledice po vsej deželi, ki se ne izražajo samo v štrajkih, ampak tudi v nemirih, so vladni krogi slejkoprej zelo optimistični. Jutri se šestanejo poslanci ustavodajne skupščine na prvo zasedanje. Izgleda, da so se stranke, ki so združene v provizorijni vladi, to so desni in levi republikanci ter socialisti, sporazumele, da bodo tudi v ustavodajni skupščini ustvarile vladno večino. Za predsednika republike menijo, da bo izvoljen sedanji šef provizorične vlade Alcala Zamora. Novo vlado bi pa sestavil Lerronx s pomočjo socialistov in sedanjega provizoričnega vojnega ministra Azana, ki vodi najbolj levo krilo republikancev. Socialni demokrati bi dobili razen treh ali štirih ministrstev tudi pred-

sedstvo ustavodajne skupščine, in sicer bi bil na to mesto izvoljen socialist Besteiro.

Vendar bo pa položaj te nove večine in vlade zelo težaven, ker je kljub optimizmu g. Zamore treba konstatirati, da se člani sedanje vlade, oziroma vladnih strank, tudi še sedaj niso zedinili glede načrta ustave, ki se ima predložiti skupščini. Ustavni načrt se bo s predlogi in amandamenti, ki so jih sestavili razni ministri, predložil skupščini, ki ga bo izročila v proučitev posebnemu odboru, je dejal Alcala Zamora. Toda a tem g. ministrski predsednik ni povedal nič novega. Kar se tiče telefonske stave, ki so jo izzyali sindikalisti z revolucionarnimi nameni, je publiki v tojko simpatična zato, ker je diktatorska vlada telefone dala v zakup neki ameriški veletržbi. Čeprav ta štrajk optimistični vladi g. Zamore ne

prizadeva prevelikih skrbi, je pa jako resen štrajk metalurgičnih delavcev v Biskaji, kjer počiva že nekaj plavčev. Štrajk se razširja tudi na okraj Bilbao. V Gijonu so sindikalistični delavci vprizorili demonstracije, pri katerih so napadli poslopje aristokratskega regatnega kluba in razbili njegovo pohištvo.

Predsednik Alcala Zamora je izjavil, da bi se bilo lahko zgodilo še kaj hujšega, če bi bili demonstranti namesto pohištva razbili glave članov regatnega kluba. Zaradi tega misli g. predsednik, da tudi te demonstracije ne predstavljajo nobene resne nevarnosti za špansko republiko.

Madrid, 13. julija. Z. Zakonodajni parlament se bo sestel danes ob 10 zvečer na svojo prvo sejo, na kateri bo izbran predsednik. Prva službena seja se vrši jutri.

Velikanski požar v Tržiču

Ogenj je popolnoma uničil Bornovo žago in nad 3000 m³ lesa — Zgorela sta dva železniška vagona in lokomotiva — Škode je 2 do 3 milijone

Tržič, 13. julija.

Turobno in strahotno so se v nedeljo ob 1 ponoči oglašale gasilske sirene v tovarni »Peko« in zatem na cerkvi sv. Andreja in klicale na pomoč. Komaj je bil Tržič potihnil v prvem nočnem spanju, pa klic: »Gori« je zadostoval da je bilo trenutno zopet vse na nogah. Vsem je bilo jasno, da mora biti ogenj velikanski, zakaj sij ognja je bil tako velik, da je bilo svetlo kakor podnevi. Gorela je žaga gosp. barona Borna pri kolodvoru, ki je oddaljena od mesta četrt ure. Velikanske zaloge lesa, obdelanega in neobdelanega, velika suša, ki traja že nekaj časa in še veter, ki je močno pihal, vse to je požar povzročilo, kakršnega Tržič ne pominja že 120 let. Proti sili ognja so bili gasilci skoro brez moči, dasi so delali vso noč in nekateri še skozi cel dan s požrtvovalnostjo, ki ji ni primere. Od vseh strani so prihili na kraj

nesreče, saj je delovalo enajst motornih in enako število ročnih brizgaln. Kljub nečloveškemu naporu je ostal na mestu, kjer je stala moderna parna žaga in velikanska skladišča lesa, kmalu kup žerjavice in pepela. Rešili so samo skladišča materiala za električno instalacijo, ki pa je velikanske vrednosti. Na bližnjem železniškem tiru je zgorela tudi stara menda že nerabna lokomotiva in dva tovorna voza, česar ni bilo mogoče rešiti. Kolodvor stoji namreč v neposredni bližini žage in se je zahvaliti samo hladni preudarnosti g. postajnega načelnika, ki je pravočasno ukrenil, da so odpeljali ostale voze na varen kraj. Posrečilo se je, da so obvarovali železniško skladišče, ki je bilo že pravočasno izpraznjeno. Prav tako ni nič trpelo kolodvorsko poslopje, par korakov od žage stoječa gostilna Košir in tovarna »Peko«, na katere so bili obrnjeni curki iz brizgaln in so tako preprečili nesrečo, ki bi bila lahko neizmerna.

Škoda je tudi tako velikanska in se ceni od 2 do 3 milijone dinarjev. Samo lesa je zgorelo okrog 3000 m³, koliko pa je uničenih dragocenih strojev za specialne lesne izdelke, od katerih je ostal le kup zvitega železja. Usodno je bilo, da je ogenj nastal najbrž v bližini elektromotorjev. Kmalu je namreč pregorel glavni električni kabel. Tako so postale gasilne naprave, ki so bile nameščene na žagi, nerabne, a predno so prišli gasilci, je požar zavzel že prevelik obseg. Kako je nastal ogenj, je danes še nepojasnjeno. Človeških žrtv na srečo ni bilo nobenih. Veliki železni dimnik, ki je z velikanskim truščem zgrmel na tla, ni napravil druge škode, kakor da je zdrobil streho cvetličnjaka tovarne »Peko«. Upamo, da katastrofa ne bo prevelika, ker je škoda vsaj približno krita z zavarovalnino. Želimo, da kmalu zraste nov obrat, da bo tako pomagano tudi nad 50 delavcem, ki so ostali vso noč brez dela.

Nov rimski zid stare Emone odkrit

Ljubljana, 11. julija.

Na Rimski cesti gradi gradbeno podjetje Tönies tiskarnarju Hrovatino dvonadstropno stavbo nasproti Ulice rimske legije. Majhno pritično stavbo, ki je stala na tem mestu, so delavci podrli in zabeli večerj izkopavati temelj. Niso prišli še globoko, ko so zadeli na velik kompleks z malto zalitega kamena, ki se je pri nadaljnjem odkopava-

Sijajen dekliški tabor pri Sv. Trojici v Slov. Goricah

Maribor, 12. julija.

Ves v zastavah je bil danes trg Sv. Trojica v Slov. gor. ob priliki svečane proslave 1500letnice efeskega vesoljnega cerkvenega zbora, združene z velikim dekliškim taborom za dekleta iz Slov. gor. Prišla so dekleta celo iz mnogih krajev ljubljanske, ptujske, jarenske in mariborske dekanije. V tolikem številu so prihili zavedna slovenska in krščanska dekleta na to staroslovno romarsko pot, da je bila ogromna svetotrojiška cerkev premajhna, da bi vse zajela. V cerkvi je govoril prisrčne in ognjevit besede stolni kanonik mariborski Franc Časl, voditelj lavantinskih Marijinih družb; nato je bila svedstva sv. Maša, ki jo je družal svetotrojiški gvardijan p. Ernest Jenko. Cerkvenim slovesnostim je sledil zunaj cerkve veličasten dekliški tabor, ki ga je otvoril neumorni mladopoljub in prosvetni delavec svetobenediški župnik Franc Gomilšek. Za predsednico zbora je bila izvoljena Amalija Klobasa od Sv. Benedikta, za podpredsednico pa Marija Poljanec od Sv. Antona. Kot slavnostni govornik je nastopil predsednik mariborske Prosvetne zveze prof. dr. Hohnjec. V svojih izjavah je v zvezi s proslavo 1500 letnice efeskega cerkvenega zbora naglašal visoke ideale našega prosvetnega dela med mladino. V toplih besedah je proslavljal sv. očeta kot prvega in najhrabrejšega bojovnika za katoliška načela mladinske vzgoje in pravice katoliških mladinskih organizacij. Njegove spodbudne in bo-

Vaše zdravljenje je uspešnejše
ako Vaše srce in živce varuje

KAVA HAG

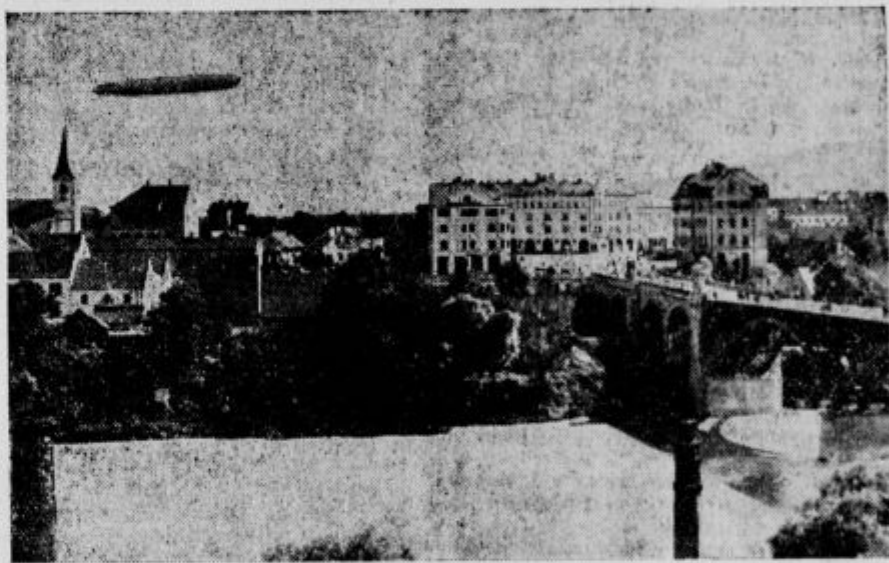

drilne besede so našle gromkega odmeva v velikem zboru slovenskih krščanskih deklet. Sledile so pozdravne besede zastopnic posameznih dekliških organizacij; nastopile so: Marija Lorbec od Sv. Benedikta, Marija Seneković iz Sv. Lenca, Marija Padovnik od Sv. Trojice, Marija Hudec iz Marije Snežne, Alojzija Mlinarič iz Negove, Neža Reš od Sv. Benedikta, Terezija Črnko iz Sv. Jurija v Slov. gor., Marija Špan s Kapele, Marija Šuc od Sv. Ruperta, Marija Seneković od Sv. Benedikta, Jera Pignar od Sv. Andraža, Barbara Leopold od Sv. Ane, Marija Poljanec od Sv. Antona, Genovefa Ljubec od Sv. Benedikta, Marija Pihlar od Sv. Lovrenca, Marija Brus iz Zgornje Sv. Kungote, Marija Sever od Sv. Urbana pri Ptuj, Anica Čuš iz Sv. Jurija ob Ščavnici, Roza Zorko iz Ptuj, Marija Kocbek iz Gornje Radgone, Alojzija Črnčič od Sv. Jurija v Slov. gor. in Marija Družević od Sv. Andraža. Današnji veličastni tabor je bila močna manifestacija krščanske ženske mladine za vzvišena gesla katoliške prosvete in poglobljenega verskega življenja.

Zahvalni obiski ameriške KSK Jednote

Glavni uradniki KSK Jednote: Rev. John Plevnik, Mr. Frank Opeka, Mr. John Germ in Mr. Jos. Zalar so se v soboto, 11. t. m. poklonili knezoškolu dr. Gregoriju Rožmanu ter županu ljubljanskega mesta, dr. Dinku Pucu, da so se zahvalili za sprejemne pozdrave dne 29. junija. Pri knezoškolu dr. Rožmanu je izpregovoril besedo zahvale duhovni vodja KSK Jednote, Rev. John Plevnik. Prezvisešni je zadržal deputacijo pri sebi nad pol ure. Zanimal se je za vse prilike naših ljudi v Ameriki, zlasti pa za organizacijo KSK Jednote, za katoliške slovenske župnije in za pouk v župnijskih solah. Z navdušenjem je tudi govoril o prireditvi, ki bo 26. t. m. na Brezjah in pri kateri bo imel on sam pontifikalno sv. mašo, g. duhovni vodja ameriške KSK Jednote, Rev. Plevnik, pa cerkveni govor. Končno je obiskovavce ljubno povabil, da ga še posetijo. — G. županu dr. Pucu pa se je zahvalil za lep sprejem mesta Ljubljane glavni predsednik KSK Jednote, Mr. Frank Opeka. Gospod župan stolnega mesta je izrazil gospodom v deputaciji svoje veselje, da so ga obiskali ter poudaril upanje, da bodo stiki med ameriški Slovenci in med nami zmerom tesnejši in prisrčnejši. On kot župan mesta Ljubljane da bo te stike po svojih močeh vedno rad pospeševal.

Gospodu banu dr. Marušiču, ki ga 11. t. m. niso dobili doma, se predstavijo glavni uradniki KSK Jednote prihodnje dni.

»Groß Zeppelin« nad Mariborom.

Mednarodni šah. turnir na Bledu

Za vse prijatelje šaha, posebno pa za naše šahiste, se pripravlja za letošnje poletje velika senzacija. Od 22. avgusta do 25. septembra se bo vršil na Bledu mednarodni šahovski turnir prve vrste. To bo za turnirjem v Rogaschi Slatini l. 1929, drugi naš mednarodni turnir, ki bo prvega po jakosti udeležencev in po pomenu daleč presegal. Kakor čujemo, bo to eden največjih turnirjev, kar jih šahovska zgodovina sploh obsega. Največ zaslug za to res velikopotezno delo ima naš vele mojster dr. Milan Vidmar, ki je bil iniciator in je kot strokovnjak glavni pospeševatelj pri pripravi za blejski turnir. Za izvedbo priprav za blejski mednarodni šahovski turnir se je sestel poseben pripravljalni odbor, ki ga sestavljajo sledeči gospodje: častni predsednik ban dr. Marušič, predsednik blejski župan dr. De Gleria, podpredsedniki dr. E. Stare, A. Praprotnik in E. Lovšin, blaginjak dir. dr. Kliment, tajnika člana Ljubljanskega šahovskega kluba Ciril Vidmar in L. Gabrovšek in odborniki Costaperaria, dr. Golia, dr. Gorup, dr. Gregorin, prof. Evgen Jare, Kramer, A. Lebingner, dr. Marn, Plenčar, dr. Schwab, dr. Slokar, N. Velikonja, dr. Windischer, St. Virant in dr. A. Vovk.

Predvidoma je določenih šest nagrad v zneskih: I. 30.000 Din, II. 20.000 Din, III. 16.000 Din, IV. 12.000 Din, V. 10.000 Din in VI. 8.000 Din. — Turnir bo najbrže omejen na štirinajst udeležencev in sicer bodo igrali za Jugoslavijo dr. M. Vidmar, dr. Artalov, Krstić in Pirc, izmed vele mojstrov se bodo turnirja udeležili še svetovni prvaki dr. Aljehin, Njemečević, Bogoljubov, Spielmann, Rubinstein, Maroczy in dr. Tartakower, mlado generacijo pa bodo zastopali poleg Pirea še praški mojster Flohr, švedski mojster Stoltz, Indijec Sultan Khan in če bo prostor mogoče tudi Američan Kashdan, ki je gotovo eden izmed najboljših mlajših mojstrov. Kot vidimo so na listi udeležencev razen bivšega svetovnega prvaka Capablance in holandskega vele mojstra dr. Euwea vsi vele mojstri, izmed mlajših mojstrov bi pa prišel povsod le še nemški mojster

Rödl, ki je na močno zasedenem turnirju za prvenstvo Nemčije delil prvo in drugo mesto z vele mojstrom Bogoljubovim.

S tem, da je število udeležencev omejeno na štirinajst, so seveda združene težave, ker ni mogoče pozvati vseh šahovskih veličin. Kljub temu pa bodo na blejskem turnirju dobro zastopani tako vele mojstri kot mlajši mojstri in tudi naša država. Prednost tako omejenega števila udeležencev je, da bo turnir dvokrožen, to se pravi, da bo vsak igral z vsakim dve partiji, kar bo vsekakor veliko bolj pravilna presoja jakosti posameznih igralcev. Po ideji dr. Vidmarja ima blejski turnir namen, pokazati nam borbo med staro in mlado gardo. Veselo dejstvo je za nas pri tem to, da imamo Jugoslavlani v obeh gardah dva prvovrstna zastopnika, namreč vele mojstra dr. Vidmarja in mladega mojstra Pirea. Vsekakor pa bo pomen blejskega turnirja najbolj povzdignila udeležba svetovnega prvaka dr. Aljehina in njegovega najresnejšega konkurenta Njemečevića, ki bo imal na tem turnirju priliko pokazati, če je res upravičen aspirant za prvenstvo v šahu.

Prvovrstna zasedba po vele mojstrih in talentiranih mlajših mojstrih, ki bodo s svojim mladostnim ognjem poživilo borbo, nam janiči, da se bo na Bledu vršila res prava šahovska borba. Ker ni vsakomur mogoče, da bi z lastnimi očmi opazoval to borbo, se bo »Slovenec« potrudil, da bo z vsakodnevni izbranimi poročili vsem svojim čitateljem kolikor mogoče nazorno opisoval dogodke blejskega turnirja. Kdor se pa za šah še bolj zanima, bo prišel tudi na svoj račun, ker bo s pomočjo glasiranih partij, ki jih bo prinašal »Slovenec«, lahko sam pri šahovski deski opazoval, kako so se borili na Bledu. — V kratkem bo poslan vsem pomembnejšim svetovnim listom tiskan turnirski program v francoščini. Kakor čujemo bodo ti listi poslani na Bled svoje poročevalce, ki bodo poročali svojim čitateljem in jih obenem seznanjali z našim, res prvovrstnim letoviščem na Bledu, kar bo za Bled silina reklama.

Avtomobilska nesreča Berlinčanov

Kranj, 13. julija.

V dopoldanskih urah se je včeraj začela širiti vest po Kranju o težki nesreči nekimi nemškimi avtomobilisti, ki da so se ponesrečili blizu Nakla. — Pravilno in resnično ozadje teh govorice je bilo sledeče: Werner Schutt iz Berlina se je pred par dnevi v avtomobilu odpravil iz Berlina s svojo družino, to je ženo Ano in hčerama Regino ter Rozo. Družina je bila namenjena na Bled, kjer bi ostala v letovišču kake 3 tedne. Srečno so prevozili Nemčijo in Avstrijo, ter so v soboto dospeli v Čakovec. Mogoče zaradi hude vročine, mogoče radi tega, da prej prispejo na Bled, so v nedeljo zgodaj zjutraj, to je še v nočnih urah, odrinili iz Čakovca, pasirali Ljubljano ter nekako ob pol 9 dospeli v Kranj ter odtod naprej proti Bledu. Schutt, ki je bil utrujen od prejšnjih dni vsled dolge vožnje, in ker je poslednjo noč le malo spal, je s poslednjimi močmi šofiral avtomobil ter podlegel vplivom zaspanosti in utrujenosti. Ko je vozil skozi Pivko, je na nekem ovinku zgubil oblast nad volanom, avtomobil je zavozil v jarek in pri tem dobil tak sunek, da se je prebrnil s potniki vred.

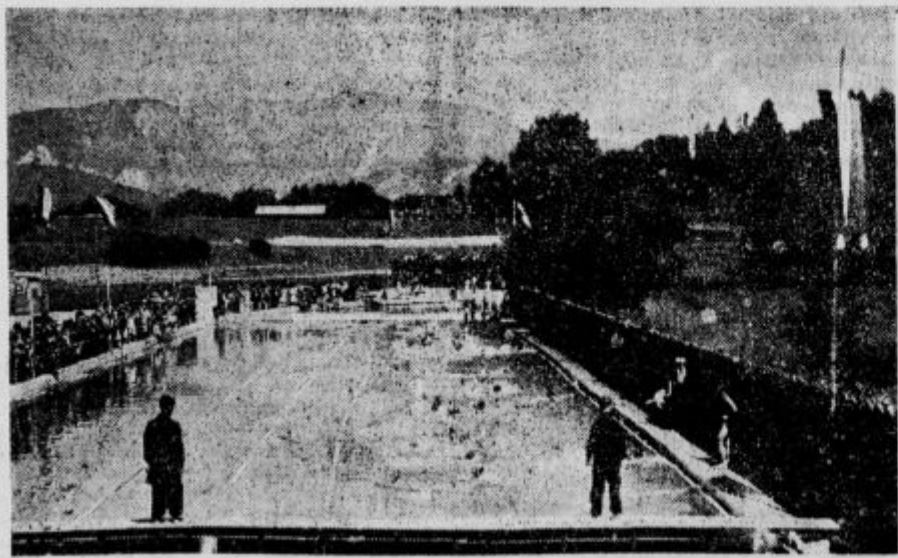
Za Schuttom je vozil neki Ljubljčan z avtomobilom in ko je videl pred seboj ravno kar nastalo nesrečo, je obrnil avtomobil in odhitel v Kranj po pomoč. Naložil je na svoj avtomobil zdravnika g. dr. Bežka, obenem pa se je odpeljal na mesto nesreče avtoizvošček g. A. Erman, ki je pripeljal razbiti Schuttov avtomobil v Kranj v delavnico g. Cyranski-ja. Ponesrečeno družino so pripeljali v Kranj, kjer je dr. Bežek ugotovil, da je najhujše poškodovan Werner Schutt, ki ima dvakrat zlomljeno roko, je na več krajih obrezan od razbite šipe in je dobil več udarcev na glavo in vrat. Žena in obe hčerki so k sreči odnesle poleg velikega strahu in pretresenja le neznatne praske. — Avtomobil je precej razbit. Ponesrečenci so se za kratek čas ustavili v hotelu »Jelen«, da se je Schutt nekoliko odpočil. Okrog 11 nato je s svojim avtomobilom odpeljal Schutta v ljubljansko bolnišnico g. Lenardič. Pri tej vožnji je Schutta spremljala njegova žena. Obe hčerki sta ostali opoldan v Kranju v hotelu »Jelen«, kjer sta nekoliko uredili svojo potno garderobo. Ob pol 1 sta se z vlakom odpeljali naprej na Bled, kjer bosta počakali na mater in očeta.

Otvoritev kopališča v Kamniku

Lepe sportne manifestacije — Stevilna udeležba

Po dolgih letih so v nedeljo končno tudi Kamničani dobili tako potrebno kopališče. Kajti mesto ki želi tujski promet, mora imeti kopališče. Letovišče brez kopališča je skoro nemogoče. To so dobro vedeli tudi v Kamniku, zato se niso ustrašili velikih stroškov in dela. Vendar pa ti stroški niso veliki, ako se vračunajo koristi, ki jih bodo imeli vsi občani od kopališča. Prav je imel dr. Lapajne

niskih ulicah štafetni tek, pri katerem je sodelovalo 8 štafet. Zmagala je štafeta Primorja. Po končani štafeti je vse — kar leze ino gre — odšlo na kopališče. Za županom Kratnerjem, kateri je otvoril kopališče, je govorilo še več govornikov ki so vse hvalili in povdarjali važnost kopališča za tujski promet ki naj postane eden glavnih dohodkov Kamnika. Po svečani otvoritvi so pa pla-

ko je na slavnostnem obedu rekel, da je občina dolžna storiti nekaj tudi za mladino. Gradite igrišča in kopališča, da ne boste rabili bolnišnic. Z zdravim sportnim gibanjem pa odvrnete mladino od pogubnega gostilniškega življenja.

Nedeljska slavnost v Kamniku je bila pravi trijumf sportne misli. Stevilni gledalci so lahko videli, kaj je pravzaprav vodni sport in kaj so pridobili Kamničani z lastnim kopališčem. Novo otvoreno kopališče ni nič manjše kakor ilirijansko v Ljubljani. Glavni bazen je ravno tako velik, prostor za skakalce je pa celo ločen od plavalnega bazena. Z jezom so pa dosegli, da voda skoro stoji. Imajo torej bazen, ki se ne prestopa polni in tudi prazen. Voda pa ostane zmeraj čista.

Slavnostne otvoritve so se udeležilo veliko število Ljubljčanov katere je spremlja v mesto godba. Takoi po prihodu vlaka se je vršil po kam-

vač in skakači Ilirije pokazali, kaj vse lahko delajo v vodi. S plavanjem, posebno pa s skoki so zadivili tisočglavo množico. Marsikateri je prvič videl skoke, katere so res mojstrsko izvajali Ilirijani. Tudi waterpolo igra je navdušila gledalce. V najkrajšem času bo tudi Kamnik s svojimi sportniki tako nastopil, kakor so gostje pokazali. V tem kopališču bodo pa Kamničani lahko imeli tudi plavalne tekme, ki bodo privabile številne tujece. S kopališčem pa program, ki si ga je napravila občina, še ni izrpan. Kamničani bodo menda prva občina v Sloveniji, ki bo zgradila vse sportne naprave. Tako sedaj hočejo še izgraditi že obstoječe nogometno igrišče. Na novo bodo pa gradili tenis prostore. Po zimi bo pa tuje vabilo drsališče in pa krašni smučarski tereni, ki so pa žal, premalo poznani. Vse hiti daleč na Gorenjsko, zanemarjamo pa preveč najbližjo okolico »lasti Kamnik.

Ljubljana

22.196 tujcev v Ljubljani

Ljubljana, 13. julija.

Na razpolago imamo sedaj številke o tujstvem prometu v Ljubljani za prvo polovico letošnjega leta. Seveda so te številke le končna vsota vseh tujcev, ki so prenočevali v ljubljanskih hotelih in koncesijoniranih prenočiščih, ne obsegajo pa tistih tujcev, ki so prenočevali po zasebnih stanovanjih, raznih penzionih, tudi ne tistih tujcev, ki se v Ljubljani čez noč niso mudili, temveč so le jutraj prišli, zvečer pa odšli. Znano je, da inozemcem ni treba dati vidirati potnih listov policiji, zato nihče ne more kontrolirati števila onih inozemcev, ki pridejo v Ljubljano, pa ne prenočujejo po hotelih. Med velesejmom je na primer mnogo tujcev stanovalo po zasebnih stanovanjih in vsi ti ne pridejo v poštev pri tej statistiki, čeprav se velesejem pozna takoj pri znatno višjih številih za meseca maj in junij. Naša statistika je res bolj statistika obiska po ljubljanskih hotelih, je pa obenem tudi edina možna statistika, ki more vsaj približno kontrolirati tujski promet v tako velikem mestu, kakor je Ljubljana.

Hotelov in prenočišč je v Ljubljani 17, večji hoteli, kakor Union, Slon, Miklič, Struželj; dalje Lloyd in Soča, prevzemajo dobri dve tretjini tujskega prometa. Ostalo odpade na razna prenočišča.

Meseca januarja je Ljubljano obiskalo 3487 tujcev, meseca februarja 3120, meseca marca 4162, meseca aprila 3458, meseca maja 4598 in meseca

junija 4213. Skupno torej 23.038. Od tega števila pa moramo odšteti 842; toliko je bilo namreč Ljubljančanov, ki so prenočevali v hotelih; potem dobimo številko 22.196, kolikor je res tujcev prenočevalo v ljubljanskih hotelih.

Od teh 22.196 tujcev jih je bilo: iz dravske banovine (razen Ljubljane): 9738; iz Zagreba 1039; iz ostale savske banovine 1295, iz Beograda 502, iz ostalih banovin 2000 (tega števila se nismo izmislili, temveč jih je točno toliko bilo: meseca januarja 312, februarja 284, marca 416, aprila 412, maja 376, junija 200, torej točno 2000!). Inozemcev je dospelo v Ljubljano: Čehoslovakov 902, iz Rusije 63, iz Nemške Avstrije 2773, iz Nemčije 1687, Madjarov 266, iz Italije 1423, iz ostale Evrope 511, iz Amerike 96, iz ostalih delov sveta 41.

Zanimivo je tudi ugotoviti, po koliko časa so se ti tujci mudili v Ljubljani: po en dan se je mudilo v 6081 tujcev, po dva do osem dni 13.321, po osem do štirinajst dni 2804, po štirinajst dni do štirih tednov 1230, nad štiri tedne pa 240. Približno moremo po tem računati, da so tujci plačali v Ljubljani vsaj 70.000 prenočitev. Z obema številkami, s številom prijavljenih tujcev in s približnim številom prenočitev moremo biti Ljubljana zadovoljna, ker dokazujejo oba števila, da je naše mesto največji tujsko-prometni kraj v Sloveniji. Ta samozaveš Ljubljane ne sme iti tako daleč, da ne bi pozabila kako velike in važne naloge jo še čakajo v delu za povečanje tujkega prometa v njej sami in v vsej Sloveniji.

Nočna bitka na štepanjskem mostu

Ljubljana, 13. julija.

Fantovska nespamet in obnesnost sta bili vzrok razburljivih noči, ki so jo nočjo preživljali Štepanjci in prebivalci Kodeljevega. Ta objektivnost pa je zahvala tudi smrtno žrtev mladega fanta. Sinoči in še prav pozno v noč se je namreč vršila v Štepanji vasi pri Briclju gasilska veselica. Za na veselici je prišlo v pozni nočni uri med fanti do nesporazumov, kakršne pač izgovarja pijača in ljubomornost. Fantje so se razdelili v dve stranki. Točno na Štepanjskem mostu čez Gruberjev prekop pa sta se obe fantovski stranki spopadli. Na eni strani mosta so bili »sovrzniki«, na drugi strani pa, no, »neprijatelji«. Po prerekanju so po drugi uri ponoči pričeli fantje streljati z revolverji. Padla je cela serija strelcov, dokler ni eden fantov obupno zastokal: »Ustreljen sem!« Fant se je umaknil iz bitke, ki je še nekaj časa trajala, dokler se fantje niso zavedali, kaj prav za prav počenja in se porazgubili v noč. Ranjeni fant se je počasi zavlekel nazaj do Briclja, kjer se je zgrudil. Fant je bil 22-letni Mihael Škraba, hlapec pri posestniku Antonu Valentinciču v Štepanji vasi 9. Fant je dobil revolversko kroglo, ki mu je prestrelila život med rebri in običala v telesu. Telefonično je bil poklican ponoči reševalni avto, ki je Škrabo prepeljal v bolnišnico. V bolnišnici so Škrabo zdravili takoj operirali. Kljub vsemu naporom zdravnikov v splošni bolnišnici, pa je bila rana Mihaela Škrabe tako težke narave, da je ranjenec ob 3 popoldne umrl. Tako je nočni spopad v Štepanji vasi zahteval žal smrtno žrtev. Bilo je lažje ranjenih tudi več drugih fantov, ki pa so se potuhili. Dalje je bil lažje ranjen tudi Valentincičev sin. Štepanjski orožniki so že ponoči uvedli obširno preiskavo ter davi aretirali več fantov. Pred sodiščem jim bo predla zaradi uboja in drugih zločinov precej trda. Na te paragrafe naj bi fantje malo nomislili, preden se spuščajo v takšne bojevitosti!

*

◊ **Vročina v juliju.** Julij je bil letos do sedaj prav suh mesec, če izvajemo dneva 1. in 2. julij, ko so bili močni nalivi. Malenkostno je rosilo le 4 in 5. t. m., ko je padlo skupaj le 1,3 mm dežja, drugače pa je vladala ves čas suša. Največja vročina je bila letos dosežena v nedeljo 12. t. m., ko je ob 2 popoldne kazal termometer v senci 32,5°C. To je ugotovila najmodernejša vremenska hišica na vrtu ženske porodnišnice na Stari poti. Večera je kazal termometer 25°C. Za kopalec je vreme v juliju ugodno, ne pa seveda za lastnike vrtov.

◊ **Krajevni odbor Rdečega križa v Ljubljani** vabi samaritanke in samaritanke od prvega in do zadnjega tečaja na sestanke, ki se bo vršil v sredo, 15. julija t. l. ob 7 zvečer na drž. moškem učiteljsku na Resljevi cesti v II. nadstropju. Na sestanku bo predaval g. dr. Fr. Mis. Izprašanim

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izbiri trdka J. Maček, Ljubljana, Aleksandrova cesta 12

Mačke

(Memoari iz mladosti.)

Iz slabe mladosti se jih še spominjam. — Oba sta mi postala že nezvesta, radost in fantazija, ki sta tedaj tako globoko gibalila moje življenje. Od tedaj se nič več ne zgodi, vse je samo slabotno ponavljanje in zdi se mi kakor stokrat premlatena melodija, kot oguljen denar, ki mu nikdo več ne gleda kot oguljen sijaj in lesk. Tudi ljudje se mi zde kot oguljen denar, ki kroži okrog kot plačilno sredstvo, a jaz se ne brigam ne za njegovo vrednost ne za svetli sijaj.

Ni mi moglo popisati bolečine, ki me je skrbelo, ko sem izgubil prvi krajač, ki sem ga imel. Točil sem ga ves radosten po skednju, da bi izžrpal vse veselje, ki ga more dati kaka stvar, katere vrednost je obsegala vso mojo domišljijo. Zdal je radost deljena, obsega le mali del življenja, a tedaj sem pozabil celi svet, tisti okrogli, lepo zveneči krajač, je bil zame celi svet. Naenkrat zleti v razpoko, ki je bila med deskami, in ni ga bilo več, ki je pred trenutkom gibal vse moje življenje. O videl sem jo že prej tisto razpoko, kako je zijala, in z grozo sem opazoval, kadar je krajač tekel mimo nje in se srečno gnol nevarnega mesta, še rajše sem stekel za njim in ga pobral, ko se je ustavil ob steni. Vsakokrat sem ga rajši imel, ko je srečno prešel varnostno. A zdaj ga ni več in zrl sem brezupno za njim: saj nisem mogel verjeti, da ga več ne bo. Kadar je umrl kak sosed, ki sem ga vsak dan videl, si nisem dal v svojem srečupovedati, nisem si mogel predstavljati, da ga ni, vedno sem mislil, da je še zmeraj tukaj. Tako mi je tudi za krajačjem vera vedno na novo

vstajala in se ni mogla živjeti v brezupno misel izgube. Vsak dan sem hodil k razpokini z isto živo mislijo, da ga zopet najdem. Sam ne vem, kako sem ga pozabil. In ko sem drugega dobil in tudi tega izgubil, sem bil ravnotako žalosten in nevtolačen. Šele čez dolgo je prišel čas, ko mi je bilo vseeno, kadar sem izgubil krajač, ali če sem izgubil prijatelja ali mlado ljubezen. In tedaj si človek zopet nazaj želi onih časov, ko je čutil bolečino za izgubljenim novičem ali izgubljenim ljubiznjem, da mu ne bi bilo dolgčas. Zdal je lažje, ali bolj hladno je, kot je bilo prej.

Sedel sem zvečer ob kotlu, gledal žareče plapolanje ognja in poslušal zamolklo žuborenje vrele vode. Večerni mrak se je pripiljal skozi večna vrata in se vgnezdil po vseh kotlih, le mene je sijaj žerjave ovijal v mehko svetlobo, da sem v prijetnem razpoloženju pozabil na bolečino po krajačju. Tam zunaj nad strehami so se vžigale zvezde, vse po vrsti, dokler niso zažarele nad našim vrtom, skoro nad vrhovi dreves. Kar kvišku sem se dvignil, da bi strel v nočno nebo, a ko se oprem z roko, pritisnem malo belo mačico, ki se je bila v temi pripiljala do mene in zrla v plamen.

»O ti, lepa, mehka mačica, ali mi boš delala družbo, nobenega ni doma. In mačica me je razumela in se pritisnila z mehko dlačico k nogi; oči so ji žarele kot dve svetli zvezdi, nato je pa zamijavkala in mi skušala nekaj povedati.

»Le vesela bodi, mačica, jutri boš dobila mleka, sam ga bom zajel naravnost iz golide, morebiti še danes, ko pride mati domu.

Mačica od veselja žvigne od mene v temo, nato pa zopet pride nenadoma in mijavka:

»Kaj boš tukaj sedel, glej kako je okrog prijeten mrak, zvezde in luna so že zunaj. Na vrtu

Maribor

Samaga sebe zaklal

Obupna borba matere, da ohrani sinovo življenje — V ozadju so življenjska razočaranja

Maribor, 13. julija.

Poslednje dni je bil nekam potrt in depri-miran; tovariši, ki so skupaj z njim delali pri nekem tukajšnjem stavbnem podjetju, so ponovno in zaman poizkusili zvedeti in dognati, kaj je na dnu njegove duše. Globoko jih je pretresla vest, ko so zvedeli, da se je na svojem domu pri Sv. Petru samega sebe zaklal z nožem. 30letni tesar Ludovik Rivec si je s silnim zamahom prerezal z nožem žilo odvodnico ter čez par minut izdihnil v naročju svoje matere. Zaman so bila vsa prizadevanja njegove matere, da v mrzlici borbi s sinom reši svoje krvi življenje. Pognala se je proti njemu, ko

je zagledala nož v njegovih rokah in njegovo odločitev; oprijela se je z vso silo sinovega telesa in ga skušala rešiti pred činom obupa. Vso srajco mu je potrgala v tej ljuti borbi; toda sin ni poslušal materinih presunljivih krikov in njenih tolažbe polnih besedi; iztrgal se je iz njenega objema ter si zadal s kuhinjskim nožem smrtonosni sunek ter si prerezal arterijo. Njegovo truplo so prepeljali v mrtvašnico pri Sv. Petru. V ozadju dogodka so težka življenjska razočaranja pokojnega Rivca. V povojnem Mariboru je ta dogodek drugi te vrste; na sličan način si je pred leti kakor znano končal življenje sin tukajšnje mesarice A. Ogrinc v Vrbanovi ulici.

◊ **In zopet Meljski hrib.** Sobotni in nedeljski nalivi so povzročili, da so veliki plazovi zgrmeli z Meljskega hriba na šentpetersko cesto in v Dravo. Radi popolne zadelanosti ceste se je moral promet ustaviti. Na štirih mestih je bila cesta zasuta preko pol metra visoko. Na lice mesta so bili pozvani arentanti, ki so pričeli z odstranjevanjem kamena in čiščenjem ceste. Navzlic hitremu delu se vendar ni posrečilo dovršiti čiščenja preko nedelje. Tekom večerajšnega dne pa je bilo mogoče zopet vzpostaviti na omenjeni cesti reden promet.

◊ **Ribe hitreje od brzojavke.** Tukajšnji trgovec z ribami K. je prejel iz Dalmacije brzojavko, da so ribe na potu. Pa ni važna okolnost, da je prejel brzojavko, ampak da je prejel brzojavko dve uri potem, ko so se brzojavno napovedane ribice že dve uri prazile.

◊ **Smrtna kosa.** V starosti 76 let je umrla v splošni bolnišnici zasebnica Jožeta Hartl; pogreb bo danes ob 14 iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče. — Umrla je v starosti 30 let soprega talskega mojstra Franciška Bortona. Pogreb danes ob pol 16 iz mestne mrtvašnice na Pobrežje. Pokojnicama blag spomin, žalujočim naše najgloblje sožalje.

◊ **Pri telovadbi na drogu** se je ponesrečil 17letni trgovski pomočnik Oton Ferencak; padel je z droga in si pri padcu pokodoval desno ključnico in dve rebri. Odpremlili so ponesrečenca v splošno bolnišnico.

◊ **Za šalo in za hec** so se šli v soboto na Mariborovem igrišču mariborski športni velmože in sodniki, hoteč preizkusiti svoje vrline in večine na zelenem polju; vsa stvar pa je v ljutosti bitke privzela povsem resnobno lice. Velmože so podlegli v občutnem porazu. Sedaj pa krožijo po Mariboru vesti, da bodo velmože rezultat čisto enostavno razveljavili. Živijo! Mariborska športna publika si sleikoprej želi: še enkrat velmože in sodniki skupaj!

Celje

◊ **Zahvala Nj. Vel. kralja.** Predsednik društva organistov za mariborsko škofijo gosp. Karol Bervar, vodja orglarske šole v Celju, je prejel iz kabinete pisarne Nj. Vel. brzojavno zahvalo za udanostno brzojavko na Nj. Vel., poslano z običnega zbora društva organistov dne 6. t. m.

◊ **Smrtna kosa.** V nedeljo, 12. t. m., je umrl v javni bolnišnici v Celju v starosti 73 let vpokojeni drameljski župnik in Vojnika g. Kostanjevec Josip. Pokojnega župnika bodo prepeljali v sredo, 15. t. m. jutraj v Vojniki, kjer se bo vršil pogreb. Naj v miru počiva!

◊ **Knjižnica kat. prosvetnega društva** v Celju je odslej vsled sklepa društvenega odbora dostopna tudi daljni okolici Celja kakor Zalec, St. Peter, Vojniki i. t. d. in ne več samo najbližji okolici. Knjižnica posluje vsak delavnik od 8 do 12 popoldne in od 3 do 6 popoldne, ob nedeljah in praznikih pa od 10 do 11 popoldne v prosvetnem tajništvu (kjer se nahaja tudi podružnica »Slovenca«) v Cankarjevi ulici 4.

◊ **Oglasi za »Slovenca«** se sprejemajo pri podružnici »Slovenca« v Celju, Cankarjeva cesta 4 vsak delavnik od 8 do 12 in od 15 do 18.

◊ **Nesreče.** Zagorel Josip, delavec v cinkarni, doma v Smarjeti pri Celju, je padel v nedeljo 12. t. m. s kolesa ter si izpahnil levo roko. — Bubček Josip, 70letnik berač iz Kostrivnice pri Smarju, se je na cesti hotel izogniti vozu in se pri tem zaradi svojih slabih oči prevrnil v jar. — ter se hudo potolkel po obrazu in po glavi.

◊ **Iz Logarske doline.** V nedeljo, 12. t. m., je bilo polno izletnikov v Logarski dolini. Nekateri so se podali na izprehod, drugi so odšli v planino in zopet so se kopali v Piskernikovem bazenu. Med temi je bila tudi ga. Blažnova iz Celja. Po končanem kopanju se je na prostem solnčila, kar se nenadoma odtrga kamen od pečine ter prileti nazvalod in zadene gospo na levi nogi tik pod kolonom pa jo obvelit, rani. Prenesli so jo hitro v Piskernikovo zavetišče, kjer ji je nudil prvo pomoč gospod Hoppe iz Celja.

prhutajo netopirji in rogini brenče po zraku. Idi vime, jaz pa bom tukaj skakala in malo okrog pogledala.

Mačica je mijavkala, da me je spreletela z ona. Stari oči mi je včasih pripovedoval, da ima mačka na koncu repa devet hudičev. To mi je trenilo v glavo in zgrabil sem mačico ter jo nesel k plotu, ki je bil blizu hiše. Nato sem se vrnil zopet k kotlu nazaj.

Čez nekaj časa je mačica zopet pri meni.

»Ali si me spet našla?« Vstala mi je peklenska misel, da jo ubijem in devet hudičev, ki jih ima koncu repa. Pograbim jo in tečem z njo po plašni lunini svetlobi do plotu, kjer jo z vso silo zaženem ob zid.

Nobenega glasu, le padec na tla sem še čul in odbežal h kotlu, kjer sem vrzel nekoliko drv na ogenj in globoko sopesl od razburjenosti. Še nisem mogel dobro premisliti, kaj sem storil, že je mačka zopet pri meni. Prav nič se ji ne pozna, da bi se ji bilo kaj zgodilo. Z isto udanostjo se pritisla k meni in mijavka kot popre, a v meni zapole ljuto pomešana s strahom, kot bi videl mrtvega, ki se je povrnil iz groba nazaj. Zopet jo pograbim in nesem h plotu, da jo pobijem do konca. Moja sence je v lunini svetlobi tekala po vrtu, kot bi me hotela podžigati k odločnemu dejanju. Z vso silo jo dvakrat treščim ob plot. Obledela je, jaz pa sem čakal, če se bo še vzdignila, kakor star, izkušen tolovaj, ki ve kako je treba ubijati. Nato jo vržem čez plot na »osredov vrt.« Ne boš več tlačila trave.

Od silnega napora utrujen nisem čakal večerje. Šel sem v postelj in zaspal. A kmalu sem se zbudil z bolečino v praih, ki je bila podobna bolesti po izgubljenem krajačju. Z istim labodastjem sem točil krajač mimo nevarnih razpok, kakor sem metal mačico ob plot s strahom pred nečem ne-

◊ **Kam... kje...?** Že od 5. junija sem je brez sledu izginil 21letni dijak Ladislav Pušelj; je visoke in vitke postave ter podolgatega obraza, črnih las in oblečen v temno modro obleko. Nad lakotem je imel tetoviran znak L. P. Če ga je kdo videl, naj to naznani našemu mariborskemu uradništvu.

◊ **SSK Maraton.** Drevo ob 20 sestanek plavalne sekcije na Livadi; sestanka naj se udeleže vsi odsekovi člani in tisti, ki bi se še radi vpisali.

◊ **Detomor.** Na Meljski cesti 91 je umrl novorojenček moškega spola, sin tesarjeve žene Jožefe T. Ker je bil novorojenček krepko razvit, se je odredila sodna obdukcija; v komisiji so bili sodni svetnik Kramer, sodni izvedenec dr. Zorjan ter državni pravdnik Sever. Pri raztelesenju trupla se je ugotovilo, da je bil otrok sposoben za življenje in rast ter da je bil živ rojen in da je živel in po porodu dihal. Ugotovili so se brezdvomni znaki, da je otrok umrl nasilne smrti in radi zadržanja; tudi so se opazili sledovi udarcev s pestjo. Komisija je prišla na podlagi tega do soglasnega zaključka, da ni mogel otrok umreti naravne smrti.

◊ **Ker se je obesil na drveči avto.** 17letni vinarjev sin Ivan Zavec iz Zgornje Dupleke se je za zabavo obesil na drveči avto, ki je vozil preko dupleškega mostu. Pri ostrem ovinku ob koncu mosta pa je Zavec vrgel z avtomobilu; padec je bil tako hud, da si je strl levo ključnico. Ponesrečenca so prepeljali v mariborsko splošno bolnišnico.

◊ **Na delovnem trgu.** Zaposelitev dobi preko tukajšnje posredovalnice dela: 1. pečar, 1. delavec, 3. blapci, 3. pekovski vajenci, 2. kleparja, 2. mizarja, 1. kamnosek ter 6. pekovski vajencev, nadalje 16. dekel, 6. natakarič, 27. kuharic, 3. pomožne delavke za opekarno, 1. vzgojiteljica, 3. plačilne natakaričice, 1. trgovska pomočnica, 35. služkinj, 2. sobarici, 2. varuški, 3. postrežnice, 4. gospodinje, 1. tekatica ter 2. pletiljski in 2. šiviljski vajenci.

Hrastnik

V počaščenje usmiljenih kmečkih sre. Laniško leto se je tukaj ustanovil na pobudo doljskega g. kaplana Janka Verbanjskega pomožni odbor za revno rudarsko deco. S pomočjo podpore kr. banske uprave je taisti odbor lani poslal okrog 40 revnih, slabo prehranjenih otrok na kmete. Sprva se je mislilo, da se cela akcija ne bo posrečila, toda koncem poitnice so se otroci vrnili takšni, da bi jih kmalu niti njihovi lastni starši več ne poznali. In kaj je glavno se pri tem: otroci niso iztrgani iz družine; iz domače družine so prišli sicer v tujo družino in zopet ne v tujo družino, ko pa so bili tako ljubeznivo sprejeti in preskrbljeni od dobrih kmečkih sre v Lepi Prekiji. Imeli so pa tudi priliko videti trudopolno kmečko delo, da bodo enkrat dorasli znali tudi kmeta ceniti. In letos! Kar 120 malčkov je sprejetih pod gostoljubno streho naših dobrih kmetov. Vkljub težki gospodarski krizi se je še vendarle našel kosček odvšnega kruha in dobrih preklikih pogaj v miznici dobrih kmečkih hiš za revno delavsko deco. Veliko truda je gotovo imel g. Al. Zalar, predno jih je porazdelil posameznim hišam, veliko delo ga zopet čaka, ko jih bude po počitnicah spravljati nazaj v naročje njih starišev vse srečne in telesno čile in krepke. Da se je pa ta akcija posrečila, je to zasluga našega vrlega kmeta, ki se v vsej stiski deli vsakdanji kruh z revnejšim.

Poizvedovanje

Od Ljubljane do Lavrice se je zgubila 11. julija obleka. Kdor jo je našel, naj jo dostavi proti nagradi k Česnovarju.

znanim. In zdaj zopet žari dvoje svetlih oči iz to-mine kot dve svetli zvezdi, ki jih vidim skozi okno, kot dve lučki na grobu, tam koncu njiv pri gozdu. Po ušesih pa zveni prijetno, laskavo drmljanje, ko je prvič k meni pritekla, kot bi hotela reči: »Jaz te imam tako rada...« Preteklo je že mnogo let od takrat, a mnogokrat me še obide žalosten spomin.

Drugi dan sem šel pogledat, če je še tam, a ni je bilo več.

Ko se je delala jesen, se je neki popoldan pritekla k nam lepa bela mačka. Hodila je gosposko kot dekle v nedeljo, ko obleče bel predpasnik in gre pogledat na vrt in polje. Imel sem vse dopadaje nad njo, kar ga premore mlada duša. Gledal sem jo neprenehoma, šele čez dolgo sem se jo drznil pobožati. Polahko sem jo vzel v naročje in jo nosil previdno, da se ne bi kam zadela z glavjo. Brkice so ji štrlele široko na obe strani in me prijetno ščegelale po obrazu, kremplji se pa niso skoro nič videli.

»Muca, ti si lačna, kaj ne?« Nič ni odgovorila, samo podgrnila me je s svojimi brkicami, kot bi bila že zdavnaj znana. Dal sem ji mleka in kruha v malo čepinjico in jo gledal z naslado, kako nežno srebile z jezikom mleko, se oddahne in pogoltno malo drobtinico kruha.

(Dalje.)

FOTOAMATERJI!

Vse fotopotrebščine dobite v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani

Zahtevajte cenik!

Dnevna kronika

Koledar

Torek, 14. julija: Bonaventura, cerkveni učenik.

Novi grobovi

† V Ljubljani je včeraj umrl g. Julij Pavlovič, sin upokojenega g. ravnatelja bivše prisilne delavnice. Pogreb bo danes ob 5 popoldne iz splošne bolnišnice. Blag mu spomin! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Osebnosti

— H Mariji Pomagaj na Brezje so prihili gg. novomašniki iz leta 1900-1901 zvečer 13. julija, da drugi dan 14. julija v svetišču Kraljice Apostolov opravijo 30. oz. 31. letno zahvalnost svoje posvetitve v maziljenje Gospodove. Izmed 16 novomašnikov je sedaj še deset živih, ki zahvaljujejo Marijo za vse njeno materno varstvo tridesetletnega mašništva: Jožef Cuderman, Janez Erjavec, Jakob Kalan, Janez Lomšek, Anton Mrkun, Andrej Pavlin, Jakob Razboršek, France Vidmar, Alojzij Volc, Ignacij Zaplotnik. Gospodje, na mnoga blagoslovljena leta! Na svidenje pri Mariji Pomagaj ob 40letnici!

Autobusna nesreča pri Skofljici

Ljubljana, 13. julija.

Autobus, ki vozi na progi Ljubljana-Ig, je sredi okoli 10 odpeljal izpred Česnovarja na Dolenjski cesti proti Igu. V autobusu so bile samo 4 osebe in sicer šofer, njegov spremljevalec in 2 potniki. Ko je autobus privozil do Skofljice, so nenadoma ugasile svetilke tako, da je šoferju bila onemogočena orientacija in je hkratu izgubil gospostvo nad volanom. Avtobus je krenil v stran in se prevrnil v obcestni jarek. Oročniki v Skofljici so takoj pričeli s poizvedbami in bodo doznali, kako je prav za prav nastala ta nesreča, ki bi bila lahko prav katastrofalna. Sreča v nesreči je namreč bila, da avtobus ni bil natrpan potnikov. Šofer in njegov spremljevalec sta ostala neškodovana, dočim sta dobila oba mlada potnika težje poškodbe. Mimo vozeči avto banke uprave ju je naložil in takoj odpeljal v javno bolnišnico.

Ponesrečena sta dva mlada tehnika, ki sta že počitnice zaposlena pri gradnji velike ceste čez Krim na Rakitno. Stanujeta na Igu, a ob nedeljah prihajata v Ljubljano k svojem. Najhuje je poškodovan 20letni tehnik Jurij Bobil, ruski begunec. Dobil je težke notranje poškodbe, močno mu je poškodovana hrbtenica, a tudi po glavi ima težje poškodbe. Drugi poškodovaneec je tehnik Davorin Burja, stanujoč na Celovski cesti št. 88. Težko je poškodovan po glavi in rokah. Oba sta namrečena na moškem oddelku kirurškega oddelka ter epita na tleh, kajti v nedeljo in danes je bolnišnica sprejela 13 poškodovancev in ponesrečenec. Zdravniki so imeli silno mnogo posla z operacijami.

Nesreča v Julijskih planinah

V Julijskih planinah se je v nedeljo ponesrečil 34-letni Evgen Herenstein, bančni uradnik in sin tovarnarja iz Karlovca, Preradovičeva 9. Na planinah se je neprimerno sprožil nad njim kamen, in ga zadel v glavo. Herenstein se je zelo resno poškodoval. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik dr. Wolbank v Kranjski gori, ponoči so ponesrečenca pripeljali v ljubljansko bolnišnico, včeraj zjutraj pa se je Herenstein preselil v Leonišče.

Smrt požrtvovalne reševalke

Strašni požar v sredo na Mlaki pri Kranju je zahteval tudi eno smrtno žrtev. Poročali smo že, da se je pri reševanju iz gorečih Semenove hiše, ki je bila najbolj v plamenih, ponesrečila 42-letna Marija Kopač, na katero se je podrla goreča tramovje. Dekle se je tedaj spremenilo v gorečo baklo in ji je na živem telesu zgorela vsa obleka. Ogenj ji je obžgal petino vsega telesa. Hudo opečeno so revico tedaj prepeljali v ljubljansko bolnišnico. Kljub skrbni zdravniški pomoči pa je Kopačeva po štirih dneh strašnih muk in trpljenja v nedeljo umrla. Pogumni in požrtvovalni ženski bodi ohranjen blag spomin!

Ostale vesti

— Slovesen krst židinj. V nedeljo, 12. julija je doživela župnija Smartno pri Litiji redko slovesnost in omembe vredno dogodek, namreč prestop židinj Regine Levy iz Zvonimira v Bosni v katoliško cerkev, ki se je slovesno izvršil po prvi sv. maši. Naval ljudstva pri tujerazni maši je bil zaznajan, da je danes nekaj posebnega. Velika prostorna cerkev je bila polna kot malokdaj. Po sv. maši je prišla Regina v spremstvu botrov in zaročenca Mirka Jagodica, voj. veterinarja iz Zvonimira, pred cerkev, kjer je g. dekan izvršil predpisane krstne obrede in jo nato krstil. Po sv. krstu sta prešla oba zaročenca sv. obhajilo, nato sta se odpeljala v Ljubljano, kjer je prešla Regina sveto birmo, po sv. birmi pa sta bila poročena. Drugi dan sta se odpeljala nazaj v Zvonimir. Zelimu jima obilo sreče na novem življenjskem potu.

— Vojski iz svetovne vojne udeležite se obilnejšega sestanka na Brezjah dne 15. avgusta. Spored bomo pravočasno objavili. Prošnja za polovično vožnjo je vložena in upamo, da bo skoro ugodno rešena.

— Odpor zveze bojkovnikov v Ljubljani.

— Opozorilo bolnišnic! — Zaradi defekta na Röntgenovem aparatu v splošni bolnišnici v Ljubljani se za 14 dni ukine röntgenološko obsevanje v bolnišnici ter se zato bolniki opozarjajo, naj ne

Napredek v zdravljenju reumatizmu

Po strokovnih ocenah, dobljenih od preko 5000 zdravnikov, med katerimi je mnogo priznanih profesorjev-zdravnikov, se zdravi reumatizem uspešno s Togonal tabletami. Togonal tablete so popolnoma neškodljive za želodec, srce in ostale organe. Togonal tablete odvajajo na naroden način mokrotno kislino, ter delujejo direktno na korenino bolezni. Tudi v zastarelih slučajih, kjer so bila druga sredstva brez uspeha, so Togonal tablete rešile bolnika. Vsaki dan nam pišejo zdravniki in bolniki, da je dosežen v zdravljenju reumatizma, gihla in išiasa s Togonal tabletami velik napredek. En požuk vas bo prepričal. Zahtevajte v Vaši lekarni prave Togonal tablete. Če slučajno niso v zalogi, se lahko takoj dobavijo.

Smartno pri Litiji

Zidava šola na Libergl. Z ozirom na to, da naše prošnje glede zidave nove šole niso našle odmeva, se obračamo na javnost s sledečimi pojasnili: Ljudstvo je proti temu, da bi se sedaj zidala nova šola, ker v tej krizi, ko ljudje večkrat niti za sol nimajo, stroškov za zidavo nove šole ne prenešajo. V ta namen so bili storjeni že vsi mogoči koraki in prošnje. Deputacija je bila pri sedanjem g. banu in podbanu. Obljubila sta, da bosta želje in prošnje kmotov upoštevala. Vložena je bila pismena pritožba s 30 podpisi. Zupanstvo in okrajni šolski svet sta storila, kar je bilo mogoče, da bi ljudstvo rešila novih, ne neobhodno potrebnih in ne neodložljivih bremen. Ko se je min. predsednik g. Živkovič mudil v Ljubljani, je šla deputacija z zupanom tudi do njega. Prosila ga je za posredovanje, ker se ljudstvo hoče vsiliti zidavo nove šole. G. min. predsednik se je vprico podbana izrazil takole: »Ako ljudje ne zmorejo zidave nove šole, nikdo jih ne more k temu siliti. Če so hodili v Smartno 50 let, naj hodijo še 10 let ali dokler se ne zboljšajo razmere.« Ko so ljudje za to zvedeli, so bili pomirjeni, toda ne dolgo. Vključ besedam g. min. predsednika, kljub prošnjam, pritožbam in deputacijam je prišel od merodajnih oblasti nepričakovan odgovor in zahteva, zidavo nove šole čim bolj mogoče pospešiti. Kam naj se ljudstvo v teh težkih časih še obrne in zateče? Letos nam je pobila še toča. Ni čudno, da je ljudstvo obupano in izgubljajo zaupanje, ko vidi, da nimajo sočutja oni, ki bi ga morali imeti in da mu od vseh strani grozi poslabšanje že itak skrajno slabega položaja. Glasom razpisa ministrskega sveta z dne 3. junija 1931 prihajajo na ministrski svet pritožbe, da se zlasti na poljedele pritisaka z vedno večjimi davčninami, taksnami in javnimi dajatvami, tako, da tisti svojim dolžnostim ne morejo več zadostiti ne kot državljanji ne kot očete družin. Zato je v zmislu zgoraj navedenega razpisa kraljevska banska uprava dravske banovine naročila vsem občanom, da vpletajo skrajno štednjo. Vse stvari, zlasti pa gradnje novih hiš in drugih objektov, ki niso neobhodno potrebne in ne neodložljive, naj se prelože na prihodnji čas, ko se kriza ublaži. Brez dvoma zadene ta odredba tudi mišljeno šolo na Libergl in zato upravičeno pričakujemo, da se bo odložila na poznejši čas. Zadnji čas je pa prišla odredba, da morajo vsi otroci (80-100), tudi oni, ki so letos se hodili v Smartno, v prihodnjem šolskem letu obiskovati šolski pouk v Vel. Kostevnici, v neki bivši trgovini s prostorom reči in piši 75 kubnih metrov. Ali so zdravstveni predpisi samo na papirju? Očitno nemogoče in proti zdravstvenim predpisom je, da bi dnevno posečalo tako sobo 80-100 otrok, zato bomo tudi v bodoče radi in raje pošiljali otroke v Smartno, kjer je več in bolj zdravega prostora, kdar pa hoče imeti novo šolo, naj jo le zida, pa naj tudi plača.

— Pri lenivosti črev, boleznih na jetrih in želcu, odelcelosti, protinu, kataru v želodcu in črevih, oteklini notranjosti debelega črevesa, obolenju zadnjega črevesa odstranja naravno »Franz-Josef« grenčica naglo vsako zastajanje v organih spodnjega dela telesa in to brez bolečin. Dolgoletne izkušnje v bolnišnicah dokazujejo, da raba »Franz-Josef« vode izbornu urejuje delovanje črev. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in sprečerijskih trgovinah.

Novo mesto

V kandijski bolnišnici je umrl dne 10. t. m. zvečer Novak Milha, o katerem smo v našem listu obširneje poročali, da je izpil kozarec očetne kisline v samomorilnem namenu. Vključ temu, da so v bolnišnici storili vse, da bi ga rešili, je vendar podlegel, ker mu je očetna kislina čisto izžgala požiralnik in želodec.

Zvezna strelska družina v Novem mestu vabi vse one, ki se zanimajo za strelski sport, da pristopijo k tej patriotični družini kot člani in to bodisi kot redni, izredni, ustanovni ali podporni člani. Redni člani plačajo mesečni prispevek 2 Din, izredni člani (dijaki) mesečno po 1 Din. Ustanovni člani plačajo enkrat za vselej vsoto 250 Din in podporni člani enkrat za vselej 500 Din. Priprave sprejema blaginjak g. Ferdo Nadrah, poštni upravitelj, ali pa tajnik, sodnik okrožnega sodišča g. Božidar Romih. Prvo streljanje z vojaškimi puškami se bo vršilo v nedeljo, 19. t. m., na vojaškem strelišču. Ta dan se zberejo vsi pripravljeni ob 10 dopoldne pred rotovžem na Glavnem trgu, od koder odkorakajo ob zvokih novomeškega »Godbenega društva« na strelišče.

Kočevje

Samomor. V četrtek zjutraj je našel mlad pekovski raznašalec kruha ne daleč od Klinje vasi moško truplo. Ko je prikladal vaščane, so ti v truplu spoznali komaj 25 let starega strugarja Erika Serijava iz Rudnika. Poleg njega je ležal samokres, v katerem so našli še pet patronov, dočim si je bil enega izstrelil v prsa. Kaj je gnalo nesrečnega mladenčca v smrt, nihče ne ve.

Kap ga je zadel. V Mali gori pri Stari cerkvi so našli mrtvega 56letnega posestnika Alojzija Teherneta. Zadel ga je kap. Pokojnik je bil vdovec, pa dober in vzoren gospodar.

Smrtna kosa. V Gradcu je pretekli teden umrl dr. Hans Schleimer, državni bibliotekar. Pokojni dr. Schleimer je bil doma iz Koprivnice in bil na glasu kot učenjak. V Gradcu je bil že dolgo let knjižničar na ovdetni univerzitetni biblioteki.

Trbovlje

Zadnja pot Holeska Ignacija. Kako je bil priljubljen pokojni Nace je pokazal njegov pogreb. Popolnoma pokrita je bila v vozu z venci njegova rakev, katero je spremljalo devet gasilskih zastav, za katerimi je korakalo 250 uniformiranih gasilcev trboveljske, žalske in litijske župe. Poleg teh pa je korakalo in ga spremljalo k počitku tudi nad 700 uradnikov, poduradnikov, delavcev in njihov žena. Ob odprtem grobu so se od pokojnika poslovili in opisali njegove zasluge g. domači župnik Gasparski, starosta in predsednik Jugoslovanske gasilske zveze g. Turk, podnačelnik rud. gasilcev g. Hauptmann, načelnik trboveljske gas. župe g. Guček. Poduradniški oktet pa je za zadnji pozdrav zapel žalostinko. Že dolgo ni bilo pri nas tako častnega pogreba.

Kranj

Jubilejna slavnost »Obrtne zadruge«. V nedeljo, dne 19. julija bo kranjsko obrtniško proslavilo 20letni jubilej obstoja »Zadruge rokodelskih in sorodnih obrtov v Kranju«. Spored slavnosti je sledeč: Na predvečer proslave, to je dne 18. julija, bo promenadni koncert kranjske godbe na glavnem trgu ob 21. V nedeljo, dne 19. julija dopoldne sprejem došlih gostov z vlaki po deputaciji; pri dop. vlaku z godbo na čelu in nato odhod v meso. Ob 9 bo slovesna sv. maša za umrle člane obrtnike, po sv. maši pa se bodo obrtniki poklonili na pokopališču spominu prvega načelnika zadruge pokojnega Rud. Jegliča. Ob 11 se bo vršilo obrtniško zborovanje v veliki dvorani hotela »Kranjski dvor« (g. Peterlin). O. 13 bo bankej na vrtu hotela »Stara postaja«. Ob 16 se bo pričela velika vrtna veselica v vseh prostorih hotela »Kranjski dvor«. Čisti dobiček je namenjen za »Obrtni dan«. V slučaju slabega vremena bo proslava prihodnje nedelje, dne 20. julija.

Preselitev. V soboto se je preselil iz Kranja v svojo domovino v Brno na Češko ugledni kranjski meščen g. Karel Schindler, ki je dolgo časa bival v Kranju, kjer sta skupno z g. Francem Gorjancem vodila lesno trgovino. Kako je bil znan in priljubljen v Kranju, kjer je dobil tudi ženo, je pokazal njegov odhod v soboto zvečer.

Vojnik

Nova sv. maša. Dne 26. julija t. l. bo opravil v cerkvi sv. Jožefa na Frankolovem pri Vojniku prvo sveto daritev novomašnik krške škofije g. Janko Medved. Novomašniški govor bo imel g. dr. Josip Volc, ravnatelj salezijanskega zavoda na Rakovniku pri Ljubljani. Zadnjo novo sv. mašo je imel julija 1. 1912 sedaj že rajni g. Anton Čečko.

Srebrni jubilej. Prostovoljno gasilno društvo v Skofljavi je v nedeljo na jako lep način proslavilo petindvajsetletnico svojega obstoja. Zjutraj ob osmih so po sprejemu došlih gostov odšli gasilci v kroju z godbo na čelu in z dvema zastavama iz Skofjevasi skozi trg Vojnika, ki je bil ves v zastavah, v cerkev sv. Florijana, kjer je ob devetih opravil najsvetejšo daritev domači župnik Anton Laschaber, pred sv. mašo pa je imel g. župnik na gasilce jako lep nagovor. Pred odhodom k sv. maši je gasilce v trgu Vojnik pričakoval tudi podstarosta gasilske zveze g. J. Vengušt, ter okrog 20 gasilcev v kroju iz Vojnika. Sv. maše se je udeležilo v kroju okrog 20 gasilcev. Popoldne je pa imelo društvo pri gasilnem domu v Skofljavi bogato tombolo, po kateri se je razvila prava zabava. Pri celi prireditvi je sodelovala godba prostovoljnega gasilnega društva v Trnovljah.

Iz raznih krajev

Zavrče. 25 let trgov. pomočnik v eni trgovini. Dne 15. julija obhajajo gosp. Josip Miklavžina, trg. pomočnik, 25letnico kot tak v veletrgovini gosp. Mihelčiča. Prišel je pred 25 leti kot mlad pomočnik v hišo gosp. Mihelčiča. Da je zamogel tako dolgo pri istem gospodarju ostati, gre na račun njegovih lepih lastnosti: poštenost, pridnost in poniznost. Castiamo gospodu Miklavžinu in tvrdi Mihelčič k temu jubileju. Bog daj še 50letnico!

Polhov gradec. Licitacija poštno voznje se je vršila trikrat, a vedno brez uspeha. Nato so se pričela pogajanja. Podjetnik poštno voznje Polhov gradec—Ljubljana je zahteval za enkratno pošto vožnjo na dan letno 25.000 Din. Pogodili so se za ta znesek, ampak za dnevno dvakratno pošto vožnjo. — Prihodnje dni se odpre na našem poštnem uradu javna telefonska govorilnica. Zice so napepljene in celica je tudi že postavljena, samo nekaj pritrdin za telefonski aparat še pogrešamo. Od nas so napepljene telefonske žice v Rovte, ki dobijo z nami in Dobrovo vred isti dan imenitno prometno sredstvo. Otvoritev bo za Polhov gradec zgodovinski dan. — Letina je dobra, ceste pa še vedno silno slabe.

Ljudska kuhinja v Kočevju

Že dolgo let, odkar se je naselila v mestu industrija, se je občutila živa potreba po javni ljudski kuhinji. Tam, kjer je delavno ljudstvo z majhnimi plačkami, je nujno na mestu taka humanitarna ustanova. Na žalost takratne razmere niso bile za take korake zrele in tako je moralo naše delavstvo že dolgo let čakati na to prepotrebno ustanovo. Lansko leto je odprla »Živnorojska zadruga« v Dolenji vasi pod vodstvom našega javnega delavca, svetnika Karla Škulja v Kočevju svojo mlekarino. V istem trenutku je začela misliti tudi na delavsko kuhinjo, katero je že nekaj mesecev tudi dejansko ustanovila.

Mi smo že lansko leto v »Slovenec« sprožili zamisel, da naj bi bila ta kuhinja volje javna, to je ljudska kuhinja, kamor bi imeli dostop zlasti še siromašni dijaki. Problem »siromašnosti« kočevskega dijaštva je dal mnogo misliti tudi nekaterim odločujočim gospodom v mestu, Sestane, ki se je vršil v soboto zvečer v prostorih g. Beljana in ki so se ga udeležili zastopniki mestne občine, gimnazije in drugih oblasti, je pokazal, da imajo ti gospodje dovolj dobre volje, da bi ustanovili za kočevsko dijaštvo posebno dijaško kuhinjo.

Iz položaja, kakršen nam je na dlani, moramo za bodočo dijaško kuhinjo najti samo dve možnosti: ali se ta kuhinja priključi že obstoječemu društvu »Dijaški dom« tako, da bi bilo to kot ena celota ali pa, da se delavska kuhinja preuredi v ljudsko kuhinjo, kamor bo imel dostop zlasti siromašni dijak. Prvo možnost je uničil sklep »Dijaške doma«, ki pravi, naj bo že obstoječi »Dijaški dom« popolnoma ločen od bodoče dijaške kuhinje. Obstojata torej še druga možnost, ki se prav lahko realizira: priključenje dijaške kuhinje k delavski.

Zopet obstoji torej možnost, da se ustanovi v Kočevju javna ljudska kuhinja. Gre pri stvari le še za vprašanje, kdo naj bi prevzel podjetje sumo. Dosedanje izkušnje kažejo, da prav slabo uspevajo take kuhinje tam, kjer imajo pri vodstvu takih ustanov glavno besedo oni, ki nimajo pravega socialnega čuta. Vodstvo takega podjetja naj ima povedo kako močno humanitarno-socialno društvo, ki bo nesebično pa tudi popolnoma objektivno upravljalo podjetje.

V Kočevju živi Vincencijeva konferenca, katere glavni namen je, da dela na humanitarnem polju in da lajša bemo onim, ki so najbolj tega potrebni. Mnenja smo da lahko pričakujemo razcvit in popolnega uspeha pri ustanovitvi dijaške ozir. ljudske kuhinje le tedaj, če bo vodstvo Vincencijeve konference prevzelo to socialno ustanovo v svoje roke. Kdor se čuti resnično poklicanega, da bi storil z nesebičnega stališča kaj v dobro našemu dijaštvu pa tudi bednemu delavstvu, naj gre v tej smeri na dolol Ponavljamo pa, da naj stori sedanja delavska in bodoča dijaška kuhinja eno celoto.

Iz spominov stotnika Kastelica

Ko sem dovršil III. razred normalke — bilo je to 1836. l. — oditi smo morali vsi Dolenjci, kateri smo spadali pod novomeško kresijo, v Novo mesto. V Ljubljani je bilo namreč toliko gimnazijcev, da so morali napraviti v I. razredu paralelko s 100 učenci (pod proviz. profesorjem Jakšetom). Meni je bil profesor o. Bonaventura (Stermec), doma blizu Trebnjega. Bil mi je naklonjen, morda zato, ker je bil blizu 30 let preje instruktor mojega strica Antona Kastelica. Izvolil me je za pater familias, ki je imel nekaj zasluga, da si ni

je le: »Storita, kar hočeta.« Dal mi je tolar, t. j. 2 gld, ter mi dal napraviti lepo suknjo.

Leta 1840. sem prišel v Ljubljano ter vstopil v »poezijo« (V. razred gimnazije). Poučevala sta me prof. Martinak in katehet Globočnik. Bila sta oba dobra moža, le prvi je bil prevelik vinski bratec. Sleherni večer je v veselju družbi »pri Lozarju« (v Rožni ulici), zdaj »Stadt München«, pregloboko pogledal v kozarec.

V retoriki (VI. gimn. razr.) sem začel igrati tarok. Izgubljal sem, zlasti takrat, kadar sem igral z modroslovci (sedmošolci), ki so znali bolje od nas. Spominjam se dobrega igralca Urha iz Tržiča. Dasi sem bil ponosen, da sem smel sedeti v družbi takih gospodov, sem vendar rajši komaril, ker sem imel malo denarja razven prvih dni v mesecu, ko sem dobil plačane instrukcije, in ob dne, ko so prišli oče na semenj v Ljubljano. Tedaj so pripeljali prodajat med, žito, prašiče ali pa so prignali konje ali vole.

Mnogokrat sem prišel ob večerih, kadar smo tarokirali, pozno domov. Gospodinja me je gledala tedaj nič kaj lepo, vendar rekla mi ni nič. Pa kaj naredi ta vražja ženska? Sla me je tožila v šolo h katehetu. Ta me je poklical k sebi in mi očitati stvari, ki jih nisem storil nikdar. Vsi ugovori in zagovori so bili zaman.

To leto sem se učil z dvema součencema tudi plesati pri notarjevi rodbini dr. Orla. Učil nas je takrat splošno znani plesni učitelj Scio. To je bilo za gradom, blizu zidanega mostu, na levem bregu Grubarjevega kanala. Tudi ples gospodu katehetu Globočniku ni bil po volji. Prej dobri mož je bil poslej z menoj silno strog pri izpraševanju krščanskega nauka. In ex moribus sem dobil I. namesto eminentiam.

V poeziji in retoriki smo morali deklamirati, kar sem storil vselej z velikim veseljem. Izbiral sem si navadno dolge pesmi ter jih pripovedoval dobro, kakor so mi zatrjevali profesorji in součenci. Opmnili so me le, da imam premočan glas. Prav to se mi je očitalo v poznejšem življenju — privatnem, pa tudi pri vojakihi.

V Kastelčeve spomine, ki smo jih priobčili v nedeljski številki, sta se vrnili dve tiskovni napaki: rojstna vas se imenuje Zubina in ne Zabina, v vasi Grm pa biva Polončiči in ne Polenčiči.

Vladna svetnica Josephina Erkens, voditeljica ženske kriminalne policije v Hamburgu, ki ima baje na vesti skupni samoumor dveh podrejenih kriminalnih uradnic. Nadzornica Dopfert in tajnica Füscher, katerih trupli je sedaj morje vrglo na obalo, sta prišli predmno noč skrajno razburjeni iz urada. Potem živih niso več videli. Pustili sta pismo, v katerem sta naznanili, da gresta skupaj v smrt.

Viljem zopet daje izjave

Pariški dnevnik »Paris Midie« je poslal k bivšemu nemškemu cesarju Viljemu svojega poročevalca, ki se pa seveda ni izdal, marveč se je predstavil kot ameriški častnikar in dobil tako vstop v Doorn. Poročevalec je imel nalogo, vprašati cesarja po njegovem mnenju o Hooverjevem načrtu. Viljemovi odgovori so za svojega moža nad vse značilni, najsi jih je že poročevalec izmislil ali pa jih podal po resnici.

Viljem je dejal o Hooverjevem načrtu: »Ah, veste, neglede na kretajo, ki je vsekakor kolikor toliko trgovska, ne pričakujem veliko od te strani. Vi Nemčije ne poznate in ne morete presoditi današnje zmede. Sicer je pa Hindenburg samo tat, ki ga bo kmalu doletela zaslužena kazen. Nemčija je najlepša in največja vseh narodov in sedanja kriza bo deželi gotovo odprla oči.«

Na vprašanje, kaj naj se sedaj zgodi, je Viljem II. odgovoril: »Jaz sem prestar... toda hohenzollernska kri je Nemčiji vedno na razpolago, da jo ojači in olepša.« Evropa in Amerika nimata po njegovem mnenju nobenega pojma o nevarnostih, ki prete: komunizmu in rumeni nevarnosti.

Posebno sovražno se je izrekel exkaiser o Francozih: »Mi jim bomo že kmalu dali lekcijo,« je besno izjavil in nadaljeval: »Francija so krivi krize, ki zadeva tudi vas Američane. Namesto, da bi zbirali moči, jih pa skušajo razdehati. Kopljejo zlato in ženejo narode v lakoto. Francija in Belgija sta nepokojneža belega plemena; jaz pa prejemam vsak dan številnejša pisma, sprejemam važne delegacije... Jutri bo Nemčija zopet vredna Hohenzollernov, pruskim kraljev, Friderika Velikega.«

Ta pogovor s Viljemom beležijo s pridržkom glede pristnosti tudi nekateri berlinski listi.

Krvavi poboji na Koreji. Na polotoku Koreji je prišlo do klanja med Koreanci in Kitajci. V glavnem mestu Šöul je nad 500 Kitajcev zbežalo v kitajski konzulat, katerega so Koreanci napadli in popolnoma porušili. Velik del Kitajcev so pri tem poklali. Naša slika kaže glavno ulico v Šöulu.

Šahovska olimpiada v Pragi

Jugoslavija ima največ šans na zmago?

V Pragi se je začela znamenita šahovska olimpijada, katere se udeležuje 20 držav. Pokroviteljstvo je prevzel sam državni predsednik T. G. Masaryk. Boj se suče za naslov svetovnega prvenstva narodnih skupin in pa za naslov ženskega svetovnega šahovskega mojstrstva, ki ga poseduje sedaj Čehoslovakinja Vera Menšikova.

Razne države so poslale svoje najboljšje šahiste; to sta Rusa dr. Aljehin in Bogoljubov, od katerih zastopa prvi Francijo, drugi pa

Nemčijo; potem Rubinstein, Tartakover, Marshall, Spielmann, sir Thomas, Sultan Kan, Stoltz, Mattison, Neteboom, markiz Rosselli del Turco itd. Jugoslovansko skupino sestavljajo Vidmar, Kostić, dr. Astaloš, Pire in König; po mnenju praških listov ima Jugoslavija največ nad na zmago.

Olimpijada se vrši v palači »Novak« v središču Prage. Igrajo vsak dan od 8. do 13. in od 15. do 19. Prireditelj vzbuja splošno zanimanje.

123letna starka padla v prepad

Zidovska mamica Rebeka Haim-Nuseu v vasi Adjud na Romunskem je te dni še čila in zdrava dočakala svoj 123. rojstni dan. Predvčerajšnjim se je odpravila v 5 km oddaljeno vas Ruginesti in na tej poti zdrsnila v precej globok prepad. Zlomila si je nogo in ostala vso noč brez pomoči. Ko so jo naslednje jutro našli, je bila starka komaj še živa in je med prevozom na dom umrla.

Koliko zob treba mornarju

V ameriški mornarici je mogel doslej postati častnik samo mož, ki je imel osem zdravih in močnih kočnjakov. Tako so zadnjič zavrnili nekega mladega moža iz Virginije, ki je izvrstno prestal vse izpite in bil tudi odličnih telesnih sposobnosti — samo zato, ker je imel »nezadostno zobovje«. Ta slučaj je nagnil sen. Cartesa Glassa, da se je z vso vmeno zavzel za izpremembo predpisa glede zob in bodo poslej mogli postati mornariški častniki tudi taki, ki imajo samo štiri zdrave kočnjake.

Post in Gatty ob povratku v New York na Rooseveltov letališču. Letalcema (naša slika je prva izvirna slika, oddana po radiu) se pozna popolna izčrpanost po velikanskem naporu. — Post in Gatty sta bila v priznanje za njim polet okoli sveta v 8½ dnevu imenovana za polkovnika državne milice v Oklahomi.

Briti se ne smejo

V mestu Centralia v državi Washington bodo dne 20. t. m. obhajali običajno obletnico pionirjev, ki so polagoma naselili severne pokrajine pacifiške obale v zadnjih 50 letih. Letos bodo dali slavnostim zgodovinsko lice in bodo nosili moški križaste srajce kanadskih gozdarjev in pa neobrite brade. Mestna oblast je izdala ukaz, da se moški do 12. avgusta t. l. ko minejo slavnosti, ne smejo briti.

Prijetne razmere v ameriških ječah

Neki newyorški list je razkrinkal razmere po kaznilnicah v Atlanti in Leawengortu, kjer so se mogli dati politični koznjenci začasa polne vročine premestiti v zdravejšje in hladnejše kraje. Stvar se je dala narediti proti podkupnini 800 do 1000 dolarjev.

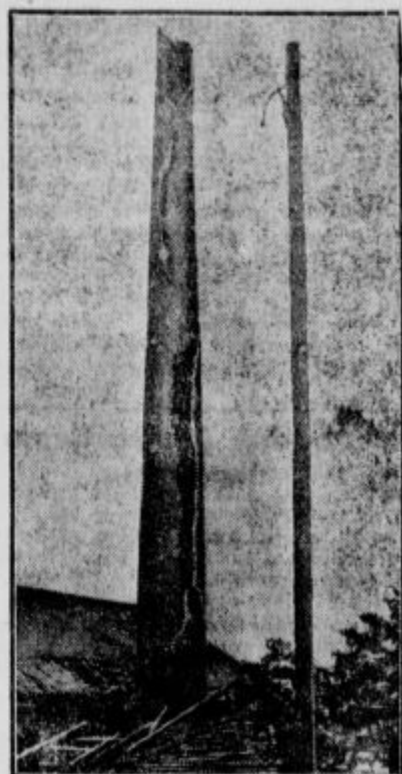
Udeleženci šahovske olimpijade v Pragi (od zgoraj navzdol — od leve na desno): Ahues — Nemčija, gdc. Mensik — Anglija in Bogoljubov — Nemčija; Helling — Nemčija; Sultan kan — Anglija, Richter — Nemčija; Tartakower — Poljska, Aljehin — Francija, Grünfeld — Avstrija.

Mesto z 200.000 ljudmi v pol ure porušeno

Minole dni so se vršili nad mestom Dunquerque veliki francoski vojaški zračni manevri, na katerih so ugotovili, da je mogoče z dobro organiziranim zračnim napadom uničiti z bombami mesto, ki šteje do 200.000 prebivalcev, v pičli pol uri.

Gospod Bukvič je vedel svojega svaka v narodno galerijo. Ko sta si vse ogledala, ga je vprašal: »No, Tone, kako so ti bile slike všeč?«

»Čisto lepe so, samo temu se čudim, zakaj ni spodaj nikjer napisan dovtip.«

Učinek strele na dimniku neke opekarnice v Schwenningenu. Na čuden način se dimnik ni porušil.

»Zeppelinova« pot na severni tečaj. Zrakoplov odpluje po vsej priliki 24. t. m. iz Friedrichshafena v Leningrad; od tam pojde pot čez Arhangelsk in Novajo zemljo v arktične predele. Tu se bo »Zeppelin« v bližini Belega otoka sestal z ruskim ledolomilcem »Malyginom«.

sem bil ne tako priden, pa tudi ne tako reven, da bi bil potreboval te podpore. Tudi moji součenci niso bili otroci revnih staršev; navezan ni bil nikdo na podporo tujih ljudi, kakor sedaj toliko in toliko dijakov.

V prvem razredu (parva) bila je nemščina učni jezik. Kako me je to mučilo pri učenju. Preglavice mi je delalo zlasti zemljepisje. Treba je bilo cele lekcije memorirati dobesedno. Koliko predragoga časa sem izgubil s tem! Rajši sem se učil latinščine, ki je bila tudi profesorju najljubši predmet.

Po dovršenem II. razredu me je povabil stric, župnik v Radečah na Dolenjskem, k sebi. Šel sem res, ker so mi prigovarjali tudi starši. Stric me je sprejel dobro. Jedel sem pri njegovi mizi, spal v lepi sobi. Vsak teden so bili v župnišču gostje ali pa smo šli mi k sosedom duhovnikom v Loko, Laški trg, na Ziri nad Zidanim mostom, v Boštanj; najraje pa smo zahajali k župniku Polaku, poznejšemu mnogoletnemu in občesposlovanemu dekanu v Leskovcu. Manj priljubljen je bil zadnji dekan Sterbene, doktor prava. Kasneje je bil prestavljen v Rako.

Navzlic gosposkemu življenju pri stricu sem si želel domov. Stric je bil dober, a strog mož. Ako nisem naredil vsega do pičice po njegovi volji, mi je rekel »gumpec«. To me je bolelo tembolj, ker sem se res potrudil ugoditi njegovim željam in poveljem. Razveselil sem se, ko so oče prišli na semenj v Laški trg ter mi obljubili, da me nazaj grede vzemo s seboj domov. Stric temu ni ugovarjal, rekel

177 km na uro v motornem čolnu. Svetovni rekordni vozač Kaye Don (na levi spodaj) je na Gardskem jezeru s svojim motornim čolnom »Miss England II« dosegel hitrost 177,39 km na uro.

Gospodarska kriza v Italiji

Frankfurter-Zeitung z dne 11. t. m. prinaša zanimive podatke o sedanjem gospodarskem položaju v Italiji, iz katerih posnemamo: Še v prvih mesecih leta 1931. je bilo razpoloženje v Italiji optimistično. Danes pa ugotavlja organ treh velikih zvez bank, industrije in delniških družb, da nikjer ni videti začetka kakšnega zboljšanja, niti v Italiji niti drugje v svetovnem gospodarstvu. Pravkar objavljeni statistični podatki za maj kažejo vsepovsod nazadovanje, edino proizvodnja električnega toka je padla v manjši meri kot druge panoge produkcije. Kriza je ponovno povzročila zmanjšanje prometa na železnicih in v pristaniščih. Število popolnoma brezposelnih je naraslo od maja 1930 do maja 1931 od 367.000 na 635.000. Posebno v rudarstvu, kovinski industriji, stavbeni obrti ter tekstilni stroki. Že leta 1930. je produkcija zelo nazadovala. To nazadovanje pa se je še povečalo v prvih petih mesecih tekočega leta.

Zaradi padca cen je padla vrednost zunanje trgovine. V prvih petih mesecih se je uvoz zmanjšal za 30%, izvoz pa za 23%, kar je povzročilo, da se je pasivnost trgovinske bilance zmanjšala od

2.377 na 1.249 milijonov lir. Zanimivo pa je, da je količina izvoza padla le nekaj kot kakor za 1%, ker se je agrarni izvoz razen nekaterih izjem dobro držal.

Velik padec izkazuje potrošnja pijače in tobaka: piva od 364.000 na 250.000 hl, prodaje tobakovih izdelkov za 20%. Posebno drastično se v vlemeslih odraža splošna omejitev v velikem številu praznih stanovanj in tudi lokalov, za katere je bilo še v prejšnjih letih veliko povpraševanja, pa malo ponudbe. Insolvence stoje v maju v 1109 slučajih na rekordni višini. V prvih petih mesecih 1931 je sicer naraslo število delniških družb še za 150, delniški kapital pa je kljub vsemu padel od 52,3 na 51 milijard lir. Samo v maju se je zmanjšala delniška glavnica družb za 1.400 milijonov lir.

Tudi Italijanske borze čutijo splošno depresijo. Indeks delnic je sicer v prvih mesecih nekoliko narasel, do konca pa je padel na rekordno nizko 84. Hooverjev predlog je sicer povzročil nekaj švrlence, toda v naslednjih dneh so delnice zopet padle.

Vpisi v trgovinski register: Kvartič Josip, trgovec z lesom v Stari vasi pri Velenju; Romanca Škof, »Jugosla«, tovarna pletenin, komanditna družba.

Vpis v zadržni register. Zadržna elektrarna v Spod. Pobrežah, r. z. z. o. z.

Borza

Dne 13. julija 1931.

Denar

V današnjem deviznem prometu so se uvrstili tečaji Bruslja in Pariza, dočim so ostali tečaj z izjemo Curiha, ki je ostal neizpremenjen, nazadovaj. Promet je bil srednji.

Ljubljana, Amsterdam 2272.58—2279.42, Berlin 1334.07—1338.09, Bruselj 787.85—790.21, Budimpešta 986.45—989.41, London 274.48—275.30, New York 5631.56—5648.56, Pariz 221.56—222.22, Praga 167.10—167.60, Trst 295.18—296.08, Curih 1095.75—1099.05, Dunaj 793.09—795.49.

Zagreb, Amsterdam 2272.58—2279.42, Dunaj 793.09—795.49, Berlin 1334.07—1338.09, Bruselj 787.85—790.21, Budimpešta 986.45—989.41, London 274.48—275.30, New York 5631.56—5648.56, Pariz 221.56—222.22, Praga 167.10—167.60, Trst 295.18—296.08, Varšava 632.26—634.12.

Skupni promet brez kompenzacij 7 milij. Belgard, Amsterdam 2272.58—2279.42, Berlin 1334.07—1338.21, Bruselj 787.85—790.21, Budimpešta 986.45—989.41, Curih 1095.75—1099.05, Dunaj 793.09—795.49, London 274.48—275.30, New York 5631.56—5648.56, Pariz 221.56—222.22, Praga 167.10—167.60, Trst 295.18—296.08, Varšava 632.26—634.12.

Curih, Belgard 9.095, Pariz 20.225, London 25.05, New York 514.60, Bruselj 71.90, Milan 28.99, Madrid 49, Amsterdam 207.45, Berlin 121.70, Dunaj 72.35, Stockholm 138, Oslo 137.85, Kopenhagen 187.85, Sofija 3.7275, Praga 15.245, Varšava 57.55, Budimpešta 90.025, Atene 6.68, Carigrad 2.44, Bukarešta 3.065, Helsingfors 12.95.

VREDNOSTNI PAPIRI

Tendence za državne papirje je danes zopet bila slabša. Tečaj so ponovno popustili. Promet je bil zelo slab in je v Zagrebu prišlo samo do zaključkov v promptni vojni škodi ter 7% Bleru, v Belgardu pa samo v promptni škodi ter v delnicah Narodne banke. Nekaj več prometa je bilo v bančnih papirjih. Do zaključkov ni prišlo samo v običajnih delnicah Jugobanke in Unionbanke, pač pa tudi v delnicah Srbije in Zemaljske banke. Tudi v industrijskih papirjih je bilo nekaj več zaključkov, tako v delnicah Vevé po 120, Drave po 235, lorej po neizpremenjenih tečajih. Nadalje je bila zaključena Trboveljska, ki je oslabela v primeri s prejšnjim, po 250. Med paroplovnimi družbami je bil edini zaključek v delnicah Oceanic po 190.

Ljubljana, 8% Bler, pos. 90.50, 7% Bler, pos. 80.50 bl., Celjska 150 den., Ljublj. kred. 120 den., Prastrediona 950 den., Kred. zavod 195 den., Vevé 130 den., Slavbna 40 den., Ruše 145 den.

Zagreb, Drž. pap.: 7% invest. pos. 84—85, agrarni 46.50 den., vojna škoda ar. 386.50—387 (387, 385, 388, 387, 388.50), kasa 386.50—388 (387), 8. 386—388, 12. 393 bl., 8% Bler, pos. 90—90.50, 7% Bler, pos. 79.75—80 (80), 7% pos. Drž. hip. banke 80—82 (80.50), 6% begl. obv. 61—62, — Bančne delnice: Ravna gorja 60 den., Hrvatska 50—60, Katoliška 33—35, Poljo 53.50—55, Kreditna 121—126, Union 163—166 (163), Jugo 67—68 (67), Lj. kred. 120 den., Mednarodna 68 den., Narodna 6350 den., Obrtna 36 den., Prastrediona 957.50—967, Srbska 190—192 (191), Zemaljska 120—121 (120), Industrijske delnice: Nar. sum. 25 den., Guttmann 110—112.50, Slavonija 200—215, Danica 65 den., Pivara Sar. 210 bl., Drava 235—236 (235), Sečera Osjek 250 bl., Brod, vag. 54 bl., Vevé 120—122 (120), Isis 46 bl., Ragusa 300 den., Oceania 190—195 (190), Trboveljska 249—251 (250).

Belgrad, Narodna banka 6000, 7% inv. pos. 84.50 bl., vojna škoda 384.50—386 (200 kom.), 6% begl. obv. 62—63.

Dunaj, Podon.-savska-jadrana. 93.30, Wiener Bankverein 14.80, Escomptes 150, Union 19, Ausseniger Chemische 120.50, Mundus 90.50, Alpine 13.99, Trboveljska 29.25, Leykam 2, Rima Murany 37.60.

Žitni trg

Novi Sad, Pšenica ar. nova 78/79 kg 170—172.50, 78/80 kg 172—174, slav. nova 78/79 kg 170—172.50, ječmen bač., sr. novi 64 kg 100—102.50, oves bač., sr. slav. novi 150—155, koruza bač. 97—100, okol. Sombor 97.50—100, sr. okol. Indija 97—100, sr. okol. Sid 102.50—104, otrobi bač. pšenici, stari v jutlavceh 117.50—122.50. Tendence za koruzo čvrsta, ostalo neizpremenjeno. Promet: 27 vagonov pšenice, 9% vagonov koruze, 2 vagona moka. Vse ostalo brez izpremenbe.

Budimpešta, Tendence prijazna, Promet omejen. Koruza julij zaklj. 13.72—13.75, avg. 13.79—13.83, zaklj. 13.78—13.79, maj 12.50—12.80, zaklj. 12.58—12.60.

Živina

Dunajski goveji sejmi. (Poročilo tvedke Ed. Saborski & Co., Dunaj.) Prignanih je bilo 2909 glav živine, od teh 160 iz Jugoslavije. Cene so bile: voli najboljši 1.55—1.60, I. 1.20—1.40, II. 1.10—1.20, III. 0.90—1, krave I. 0.90—1, II. 0.75—0.85, bikli 0.80—1.10, klavna živina 0.40—0.70. Tendence: Cene so se za pet grošev znižale.

Pridobivate novih naročnikov!

Nedeljski sport

Zadnje upanje je šlo po vodi, drugače tudi ni moglo biti. Naši klubi imajo še vse premalo rutine, da bi si mogli takoj prvo leto priboriti sodelovanje v finalnih tekmah za državno prvenstvo. To se je videlo najbolj jasno ravno v tekmi Primorje-Hajduk, ki je končala s 5:0 v korist Hajduka. Hajduk je siri odpor domačega moštva samo z rutino. Gostje se za zogo sploh niso borili. Prišla je sama! Z mojstrskim plasiranjem in preigravanjem so z lahkoto zabili pet golov. Sama tehnika, taktika in rutina je slavila zmago nad borbenim moštvom. Nobeno moštvo v zagrebški ligi ni v stanu kaj takega napraviti s Primorjem. S kratkimi pasovi po zemlji so najprej stiri odpor srednje krila in pa obrambe, nato pa z lahkoto delali gole. — Radovedni smo, kako bo opravil drugi ljubljanski klub Ilirija, ki goji približno isti sistem igre kakor Hajduk.

Poleg te ligine tekme je bil pa še važen dogodek prvi finale za prvenstvo Slovenije v Mariboru. Prvak Maribora »Maribor« je z lahkoto odpravil Svobodo s 7:2. S takim rezultatom ni bila še nikoli zaključena prva bitka za prvenstvo Slovenije. Maribor je že danes prvak Slovenije. Svoboda ne more tudi v ljubljani doseči boljšega rezultata. Mariborski Rapid je pa vrnil poset grškega Park-kluba v Gradcu. Rapid je sedaj v stari formi in je na tujih tleh dosegel pomembno zmago s 7:3.

S presenetljivimi rezultati so končale druge ligine tekme. Največja senzacija je zopet visoka zmaga Haška, to pot nad Concordio. Naravnost nemogoč rezultat 7:3 je prinesla tekma med gornjima kluboma. Ravno tako je pa favorit vojvodinske lige Mačva doživela prvi poraz. Kar s 3:0 so šabčane odpravili iz Novega Sada. Tudi belgiški derby je končal z 2:0 za Slavijo. Belgrajski Jugoslavija je prišla sedaj proti koncu marljivo zbirati točke, katere rabi, ako hoče sodelovati v tekmah za državno prvenstvo. Nič manj kakor 6:2 so odnesli SASKOVCI s te tekme. Tako, da je že sedaj slika v vseh treh ligah skoro čista in je že jasno, kdo pride v finalne tekme. V Subotici je Bačka odpravila Sand s 4:1.

Ni pa bil na programu prošle nedelje samo nogomet. Naši najboljši igralci in skakači so odšli na tekme na Sušak, kjer se je posrečilo Viktoriji združiti v medsebojni tekmi elito naših igralcev. Doseženi so bili skoro na vseh prilih novih državni rekordi. Tudi naši so se enkrat na morju dobro odrezali. Pred vsem Villan in pa Lampretova. Letošnje državno prvenstvo bo prineslo krasne rezultate. Kolesarji so pa imeli tekmo za državno prvenstvo. Okoli 100 dirkačev iz cele države je prišlo, da na težki krožni progi Grosuplje. — Višnja gora pomerijo svoje moči. Še na nobenem državnem prvenstvu ni bilo toliko tekmovalcev. Zanimivo je, da so prišli celo iz Belgarda in iz Subotice k tej tekmi. Državni prvak je postal Ilyković Dragutin iz Gjurjeva, drugo mesto si je priboril Faninger iz Maribora. Juniorski prvak je Šme Franc iz Domžal. Favorit Valant je pa moral radi defektov odstopiti. Kajti nekateri tekmovalci so stresali na tekmovalno progo zebličke. Zveza je sedaj lahko ugotovila, s kakšnimi sredstvi se nekateri bore, da onemogočijo drugim zmago.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Torek, 14. julija: 12.15 Plošče. — 12.45 Dnevne vesti. — 13.00 Casovna napoved, plošče, vremenska napoved. — 13.30 Borzne vesti. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 Prof. F. Pengov: Beljakovine. — 20.00 Vremenska napoved. — 22.00 Casovna napoved, dnevne vesti, sport, vreme. — 22.15 Prenos iz Zagreba.

Sreda, 15. julija: Opoldanski spored odpade. — 18.30 Salonski kvintet. — 19.30 P. dr. R. Tominec: Portreti iz svetovne literature in umetnosti, Lord Byron. — 20.00 Samospeli gđ. Anite Mezetove. — 21.00 Salonski kvintet. — 22.00 Casovna napoved, dnevne vesti, sport, vreme.

Drugi programi

Sreda, 15. julija.

Belgrad: 11.45 Radio orkester. 19.00 Radio orkester. 20.30 Glasbene uganke. 21.00 Klavirski koncert. — Zagreb: 12.30 Plošče. 20.30 Radio orkester. — Budapest: 12.05 Koncert. 17.25 Koncert vojaške godbe. 19.15 Koncert. 20.00 Koncert budimpeštanske Filharmonije, nato ciganska glasba. — Dunaj: 12.40 Opoldanski koncert. 19.40 Klavirski koncert. 20.15 Pester in vesel spored. 21.15 Večerni koncert. — Milano: 12.00 Pestra glasba. 20.45 »Rossini«, opereta. — Oslo: 20.00 Pianinski koncert. 21.00 Radio oktet. 22.35 Plesna glasba. — Praga: 19.55 Ljudski večer. 21.00 Pesmi. 21.30 Pianinski koncert. — Langenberg: 20.00 Vojaske koncert. 23.00 Plesna glasba. — Rim: 21.00 »Moč ufode«, opera, Verdi. — Berlin: 20.00 Budapest. 21.35 Ciganska glasba. 22.30 Plesna glasba. — Katowice: 20.15 Koncert orkestra. 22.30 Lahka glasba. — Toulouse: 12.45 Radio orkester. 21.00 Orkestralni koncert. 22.45 Akordeon. — Stuttgart: 19.05 Saxofon, koncert. 20.00 Pihalni koncert.

Novosti

Jugoslov. knjigarne v Ljubljani

Baumann Ferd., »Liebt der Herr. Herz-Jesu-Verehrung als »Inbegriff der Religion und Richtschnur der Vollkommenheit« — 72 strani, nevezano Din 16.—

Bartmann dr. Bernhard, Unser Vorschungs Glaube, 168 strani, kartonirano Din 50.—

Bertram Adolf, Charismen priesterlicher Gesinnung und Arbeit. Skizzen u. Winke für Tage der Recollectio. 196 strani, vezano Din 67.—

Buchberger dr. Michael, Gibt es noch eine Rettung? Gedanken für heutige Zeit und Lage. 147 strani, nevezano Din 45.—

Fiedler Emil, Hausgenossen Gottes. Jünglingsansprachen bei den monatlichen Kommunikationen. 70 strani, nevezano Din 26.—

Geistler dr. Johann, 16 Vorträge zur Lebensform für Weltleute. 104 strani, nevezano Din 25.—

Johnson Vernon, Ein Gott — Ein Glaube. Eine Rechtfertigung. 220 strani, vezano Din 56.—

Pius XI. Rundschreiben über die gesellschaftliche Ordnung. 113 strani, nevezano Din 30.—

Scheiwiller Oimar, Am heiligen Quell des Lebens. Im Anhang Rundschreiben Pius' XI. über die christliche Ehe vom 31. Dez. 1930 in authentischer Übersetzung. 288 str., vezano Din 89.

Stingeder Franz, Homiletischer Führer durch das Alte Testament. 396 strani, nevezano Din 99.50.

Finžgar v srbščini

Pred nekaj dnevi se je pojavila po belgrajskih knjigarnah debela knjiga z naslovom: Pod svobodnim suncem. To je srbski prevod znanega Finžgarjevega zgodovinskega romana v dveh delih istega imena, ki je zadnja leta periodično izhajal v »Vencu«. Trdim, da »Venec« ni bil niti zdaleč primerna mesečna revija za prvo objavljenje obsežnega in umetniško dozorelega Finžgarjevega romana. Vedeti pa je treba; da v srbskem revijalnem življenju ne vlada prav nič manjša medsebojna borba in podjetnost na smeri in koterije ko pri nas. Zato se ne sme nihče čuditi, če človek, ki se je zavzel za prevod omenjenega slovenskega romana, ni mogel najti primerne in odgovarjajočega mesta, kjer bi ga objavil ampak je bil po sili razmer prisiljen, da ga objavi ravno tu ali pa nikjer. Je pač tako v naših težkih književnih razmerah in smo lahko od srca zadovoljni, da je prevod sploh zagledal luč sveta.

Srbski prevod Finžgarjevega romana je oskrbel g. St. Živojinović, Ponatis v knjigi je, odkrito povedano, škandal za belgrajsko knjigotrajstvo. Delo je izšlo v skrajno nesimpatični krošnjati opremi na 439 straneh. Oba dela sta strnjena v eno knjigo. Naš čas in naš okus po veliki večini nima smisla za resno in resnično umetnost. Finžgarjev roman bi koncem koncev mogel in moral biti dožudek za srbski književni trg. To iz enostavnih in razumljivih razlogov, ker je to eno prvih obsežnejših in književno veljavnejših del slovenske literature, ki je doslej izšlo v srbskem prevodu. Pogrešam primeren in potreben uvod s karakterizacijo pisatelja in razmer, v katerih je roman napisan. Morda bo temu minusu — ali samo deloma in v daleč premajhni meri — odpomogel pisateljev lastnoročno v slovenskem jeziku, ki ga je pisatelj faktstorično napisal dne 8. decembra l. 1929 in ki glasi:

»Dokler je kaj solnca, dokler je kaj mečev, se Sloven ne vda.«

To geslo davnih Slovencev me je napotilo, da sem pisal to povest. Z njo sem želel izpodbiti nam sovražno učenost, ki je slikala stare Slovence kot suženjski narod in tajila njih junajska dela. Naj bi vsak, zlasti mlad in preprost slovenski človek zajeel iz nje ponosno zavest, da je Slovan, in živo spoznanje, da je le v pravični bratski slogi moč. Pred bratsko složnimi južnimi Slovenci se je Bizanciji tresel, nesložnim je pisal zakone tuji meč.

V oceno prevoda samega se ob tej priliki ne bom spuščal. To bodo na potrebnih mestih in na svoj način storili drugi in poklicnejši. Rečem pa, da me je zabolelo in me še boli, ko vidim Finžgarja in njegovo, mogoč bi reči, življenjsko delo, v tej obliki, tako ležerno in nereprezentativno, dano v roke srbskim, lepe in umetniške knjige željnim čitateljem.

Tone Potokar.

[P. S. Knjigi je priložena pisateljeva slika. Naročiti pri S. B. Cvijanoviću. Cena 40 Din.

Primorske vesti

Gospodarska stiska. Zadnje dni junija se je začela občutiti suša. V Istri imajo na Porečini lepo pšenico, drugod pa slabo. Vino je po Istri in Vipavi že padlo na 50 stotnik za liter na debelo. Pri tem pa znaša mestna užitnina v Trstu 85 stotnik, torej okroglo 150% vrednosti blaga. — Med Cerovljani in Trzinom po Istri je pobila toča. Toča je bila tudi okoli Bistrice. — V Pazin vozijo kmetje seno po 4 lire kvintal in sicer trdo (goveje) seno. Cena govedi je okrog 200 lir za sto žive teže. — Grah je letos prepozno dozorel za izvoz, zato je bil brez cene. Plaćevali so ga po 20 stotnik za kilogram. — Na Krasu so letos gojili prav malo svitoprejk. Že lani so obupali, ko je bilo blago po 8, letos pa je po 4.

Fašisti plešejo. Dopolavoro je v Komnu letos že tri plesne prireditel, da nabavi kaj denarja. Ti plesi so vse ljudsko-izobraževalno delo fašistovske vlade. Birmovanje. Tržaški škof je birmoval 6. julija v Hrušici, 7. na Munah, 8. v Slivju, na Golcu in Vodicah, 9. v Brezovici.

Naše dijaštvo

Abiturijenti! V dneh od 14. do 18. julija bodo v Domu duhovnih vaj duhovne vaje za abiturijente. Akademski zveza Vas vlijudno vabi, da se teh duhovnih vaj v čim častnejšem številu udeležite. To bo lepa in sigurna priprava za bodoči poklic. Javite se vodstvu Doma duhovnih vaj, Ljubljana, Zrinjskega cesta 9. — Akademski zveza.

Umrla nam je naša dobra mama, gospa

Jerica Gerlovič

vdova pol. agenta

Pogreb naše pokojnice bo v sredo 15. t. m. ob 5 popoldne iz hiše žalosti, Jegličeva cesta 10, na viško pokopališče. Ljubljana, 13. julija 1931.

ZALUJOČI OSTALI.

Naznanjam žalostno vest, da je umrla moja ljubljena sestra

Ivanka Kobal

dne 12. julija t. l. po dolgi bolezni, previda s svetimi zakramenti. Pogreb pokojnice bo v torek 14. t. m. ob 5 popoldne iz hiše žalosti Og zeleni jami 13 na pokopališču k Sv. Križu. V Ljubljani, dne 13. julija 1931.

ZALUJOČA SESTRA
IN SVAK DOLNČAR.

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica 1-50 Din ali vsaka beseda 50 par.
Najmanjši oglas 5 Din. Oglasi nad deset vratice se računajo višje.
Za odgovor znamko! — Na vprašanja brez znamke ne odgovarjamo.

Službodobne

Tapetnika

prvovrstnega, za fina dela — sprejme A. Amann, lovarna pohištva, Tržič.

Iščeta se za 1. avgust, za malo rodbino na Sušaku dve dekleti kot kuharica in sobarica ki bi opravljali vsa hišna dela. Začetna plača 400 in 350 Din. Upošteva se samo dekleta z dobrimi spravevali. Naslov se dob v upravi »Slovenca« pod št. 7933.

Slikarskega učenca nadarjenega sprejemem takoj. Zelenik, dekor. slikar, Predovičeva 11, Moste pri Ljubljani.

Tovarna moških in ženskih kap išče za takojšnji nastop dobro uvedene zastopnika za Slovenijo.

Samo dobro uvedene moči pridejo v poštev. — Ponudbe Društvu industrijev in veletrgovcev, — Ljubljana, Gregorčičeva št. 27.

Vajenca

za mehanično delavnico sprejemem. Najraje iz okolice. Naslov v upravi pod »Vajenec«.

Pridno dekle

pošteno, za vsa kuhinjska dela sprejme takoj Hotel Strukelj.

Službeiščejejo

Kmečki fant

inteligenten, 27 let, s 5. »azr. gimn., zasebno izobrazbo, vešč slov., srbohrv., poljskega, madžar. jezika ter poljedelstva in vinogradništva, dober organizator, išče primerne službe kjerkoli v državi. Naslov pove uprava »Sl.« pod št. 7935.

Stružarski pomočnik

išče službo. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Lesno stružar« št. 7938.

Prodamo

Prodam

dva motorja s prikolicama, oba v dobrem stanju. Interesenti naj se obrnejo na podružnico »Slovenca« Novo mesto.

Proda se

ostrešje, dobro ohranjeno, velikost 8x6, po nizki ceni. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 7936.

Wanderer limuzino

malo, prodam ali zamenjam z večjim. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 7937.

Dve kolesi

moški, ceno naprodaj v garderobi pri Figovcu.

Starine!

Krasne starine v obliki pohištva ter porcelan, se prodajajo. Vransko pri Celju, Soršak.

Vnajem

Trgovino

z mešanim blagom oddam v najem takoj ali konec avgusta z vso zalogo in inventarjem, v prometnem trgu blizu Celja, tik farne cerkve in šole. Potreben kapital ob prevzemu 15—20.000 Din, ostalo v obrokih. Pismene ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. 7884.

Trgovski lokal

ali že vpeljano špecerijsko trgovino vzamem v najem. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »Trgovski lokal« št. 7827.

V najem

vzamem takoj srednje velik mlin na prometnem kraju z nekaj posestva in stanovanjem. Vpraša se v oglašnem oddelku »Slovenca« v Ljubljani pod št. 7885.

Kupimo

Vsakovrstno

zlatu kupnje

po najvišjih cenah

CERNE, luvilir, Ljubljana, Wolfova ulica št. 3.

Srečke, delnice, obligacije

kupuje Uprava »Merkur«, Ljubljana - Selenburgova ulica 6. II. nadstr.

Pouk

Čamernikova šoferska šola

Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-avto), Prva oblast. koncesijonirana. Prospekt št. 16 zastoni. Pišite ponj!

Učitelj glasbe

sposoben, ki bi bil voljan prebiti počitnice — dva, tri mesece — v morskem kopališču v Trpnju — se išče za poučevanje novih godbenikov proti brezplačni hrani in stanovanju. Ponudbe naj se pošljejo na župni urad Trpanj, Dalmacija.

Glasba

Kupimo glasbila

(Blechinstrumente), 20 kosov, za sestavo godbe. Instrumenti so lahko rabljeni, a dobro ohranjeni. Ponudbe naj se pošljejo na župni urad Trpanj — Dalmacija.

Stanovanja

Stanovanje

v novi hiši na Dolenji Piščici pri Cerzejah, se odda skoraj brezplačno. Martin Pleterški, Cerklje ob Krki.

Stanovanje

oddam s 1. avgustom t. l. Trisobno, solčno, moderno in z vrtom. Cena Din 1200 mesečno. Naslov pri upravi »Slovenca« pod št. 7964.

Soba

lepo opremljena, zračna, z elektriko in parketom, se takoj odda. Dvorakova ul. 3/III, levo.

Snažno sobico

oddam takoj solidni gospodini. Resljeva c. 26.

Posestva

Dve parceli

po 700 m² prodam po ugodni ceni. Vrt popolnoma urejen. Izve se Černetova ulica 32, I. nadstr., Ljubljana 7.

Posestvo

z vsem inventarjem, 5 glav živine, 7 oralo, gozda, več njiv in travnikov, blizu Domžal, ugodno prodam. Stefan Ves, Rodica št. 16, Domžale.

Enonadstropno hišo

v kateri je gostilna in trgovina, na prometnem kraju, prodam. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 7887.

Hišo

v Ljubljani kupim. Ponudbe na upravo »Slov.«, Hiša v Ljubljani št. 7828.

Posestvo

pri Mariboru ali Ptujem se kupi za 100—200.000 Din. Ponudbe na upravo »Sl.« pod »Takojšnje plačilo« št. 7934.

Razno

Stavbne nasvete

daje tehnični biro »Tehna« Ljubljana, Mestni trg 25/1

Pozor gostilničarji!

Domače salame, priznane najboljše, in polnomastni polemendolski sir nudi I. Buzzolini, Lingarjeva ulica.

Kašo

ješprenj, ajdovo moko vedno svežo oddaja na debelo veletrgovina A. VOLK, LJUBLJANA Resljeva cesta 24.

Kopalne čepice

od 8 Din naprej dobite pri »Luna«, Maribor, Aleksandrova cesta šte. 19. Poštna naročila točna.

Izjava.

Za dolgove, ki bi jih napravil moj sin Ferdo, tu ali v Mokronogu nisem plačnica. Josipina Grabrijan, Krakovska ul. 10 - Ljubljana.

Za jesensko setev:

aido, koruzo, rdečo deteljo in repo dobite pri

FRAN POGAČNIK-U Ljubljana, Dunajska c. 36

Pred nakupom žimnic

otoman, spalnih divanov, itd. se blagovolite potruditi k tapetniku A. Koblica, Ljubljana, Dunajska c. 25, vhod Dvorčakova ul. 3 dvorišče, ki Vas s svojimi solidnimi izdelki, in nizkimi cenami, praktičnimi nasveti gotovo zadovolji.

Inserati v »Slovencu«

imajo največji uspeh.

»Couch« zofa

je najmodernejša sedanje dobe. Poleg elegancije v kombiniranih oblikah je tudi zelo praktična in dvostransko uporabljiva. Izdeluje jih po lastnih in danih načrtih najsolidnejše Kobilica Avgust, tapetnik in dekorater Ljubljana, Dunajska cesta 25 vhod Dvorčakova 3 dvorišče.

Preklic.

Preklicujem kot neresnično vsebino svojega pisma, ki sem ga pisala g. Ivanu Č. o njegovi soprog. Obžalujem to svoje dejanje. F. T.

6.000.000 MIKROBOV NA ENI SAMO MUHI.

Muhe raznašajo klice legarja, otroče griže, škrlatice in drugih smrtonosnih bolezni. One se razmnožujejo v umazanih kotih, živijo, od nesnage, družijo se z mikrobi, potem onesnažijo Tvoje hrano in običajno Te okužijo. Čuvaj se teh ogabnih predhodnikov smrti. Škropi FLIT.

Flit ubija muhe, komarje, bolhe, mravlje, molje, stenice, ščurke in drugi mrčes ter njihova jajca. Flitova para je mrčesu smrtonosna, a ljudem neškodljiva. Vporaba enostavna. Ne pušča madežev. Ne zamenjaj Flit-a z drugim podobnimi proizvodi. Pazi na vojaka na rumeni konvi s črnim robom.

Škropi

FLIT

Ne kupuj konvi, ki niso plombirane.

Inserirajte

V

»Slovencu«!

Izpadanje las

bolečine lasišča, temena, prhljaj, srbež in druge preneha hitro in zanesljivo, lasje se zopet zaraščejo, prhljaj in srbež izginejo, če uporabljate **RASTLINSKI IZVLEČEK IZ KOPRIV.**

Stekleničica 20 Din. Proizvaja in razpošilja stara, l. 1599 ustanovljena Kaptolska lekarna sv. Marije, lekarnar Vlatko Bartulić, Zagreb, Jelačićev trg 20.

Kameninaste cevi

v vseh dimenzijah in oblikah ima stalno v zalogi

MATERIAL TRG. DR. Z O. Z.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 36/II.

Telefon 27-16

Brzjavlj: MATERIAL

Ottfrid v. Hanstein:

Strahotno potovanje na luno

»Žrtvujmo eno kisikovo bombo!«

»Ne smemo. Vsega skupaj imamo samo še sedem bomb. Za vsakega potrebujemo dnevno po eno, in tako moremo na luno živeti še dva dni, pa ena rezervna bomba nam ostane!«

Sprva sta se oba ustrašila, pa že spregovori Korus in se sili, da bi sam sebi verjel: »Jutri sneg mora mo najti!«

Egon mu pritrdi: »M o r a m o!«

Američan zazeha in se zlekne po tleh. »All right, saj ga tudi b o m o našli.«

Malo kasneje.

Casnikarja sta ležala drug ob drugim in spala spanje srečne mladosti. Egon pa je stal pri oknu, kjer je odprl kovinske lopute in gledal venkaj. Mesec! Prostrana ploskev, pokrita s srežem in prav lahnimi, po tleh se plazečimi meglicami, kraj ledenih tal, kraj večne tišine, negibnega, neizmerne nebitja, to je torej mesec! Velika uganka človeštva! Otožni prijatelj zemljanov, pa v resnici njihov največji sovražnik. Mesec, ki povzroča plimo in oseko. Mesec, ki se že tisočletja polagoma vedno bolj približuje zemlji, dokler končno ne napoči dan, ko se bo raztreščil v vihiro ledu in točo kamenja, se zrušil na ubogo zemljo in napravil nov vesoljni potop in morda uničil vesoljni človeški rod!

On, Egon, pa je človek, ki diha in živi, človek, katerega je podjetnost presmelega duha zanesla semkaj in ki mu je živeti le še osem in štirideset ur, ako se ne zgodi čudež.

6. poglavje.

Na drugi strani lune.

Veliko potovanje. Platonova žrela in nasipi. Na nasprotni strani. Pogled v brezmejno vesolje. Egon odkrije sneg. Nazaj v kabino. Kisik je tu! Kisikova omotica. Veselje in pretep. Za tri tedne dobri.

Prav mnogo dela so dale priprave za prvo potovanje po mesecu. Namenoma so dolgo poležali, in tako je pretekel skoraj še ves naslednji dan, preden so bili gotovi. Seveda mislimo na zemeljski dan. Na zemeljski poluti, ki je bila obrnjena proti njim in ki so na njej lahko razločili ameriško celino, se je znočilo, dočim je imel petnajstdnevni mesečni dan trajati še tri dni.

Najedli so se, si umili telo s staljenim mesečnim snegom in vse skrbno preudarili. Tudi pri izbiri jedi so bili zelo previdni. Najskrbnejše so se ogibali vsake nepotrebne tekočine, iz bogate zaloge konzerv, ki so ostale čudovito sveže, so pa jedli zdaj skoraj samo nežno meso in žrtvovali celo veliko puščico zmrznjenih ostrig, ki so jih izbrskali iz zaloge.

Morali so namreč poskrbeti, da užijejo čim največ redilnega in da bo čim najmanj odpadkov. Ker je bilo nemogoče, da bi umetno kožo tudi le za sekundo odprli, so se morali vso dolgo pot, ki jih je čakala, odpovedati ne le vsakemu obedu, ampak tudi vsem drugim človeškim potrebam. Opremljeni pa so bili prav kakor prvi dan.

Bilo je čisto vseeno, ob korej odrinejo, ker je na mesecu itak bilo svetlo.

Potovanje pa je bilo vse prej ko lahko. Res so na karti ugotovili, da leži visoka gora z žrelom kakih sedemdeset kilometrov proti severu, pa kaj, ko je zemeljski kompas bil neraben. Niti sanjalo se jim ni, kako se sponaša magnetna igla na mesecu. Samo zemlja jim je še ostala, da so se po njej ravnali. Ta pa je nocoj bila temna. Če jo primerjamo z mesecem, bi rekli, da je bil zemeljski mlaj. Vendar pa zemlja, ki je malo večja, ni bila docela nevidna, ampak le zavita v šibko, rdečkasto svetlobo. Taka zemlja torej in pa zvezde, katerih položaj in gibanje je Egon ves dan opazoval, so jim morale kazati pot.

Ker so bili spočiti, se jim je potovanje spočetka zdelo krasno. Sami sebi so se videli ne kot ljudje, ampak kot orjaki. Hiteli so lahnih korakov kakor po peresih in svojih težkih tovorov še čutili niso. Igraje so ob potnih palicah preskakovali po deset in petnajst metrov široke razpoke. Kvečjemu to jim je po poti nekoliko grenilo veselje, da se niso mogli med seboj pogovarjati. Egon se je večkrat ustavil, da je opazoval, pa je vselej moral hiteti za mladima, lahkomišelnima tovarišema in ju pismeno opominjati, naj ne skačeta tako neumno predrzo. Kajti ako kdo pade v takole globoko poč, ali pa si zlomi nogo, bo za vse nekaj strašnega.

Ko so kakor po operesnih kavčukastih blazinah skakljali dalje, jim je bilo spočetka kakor nevajenim drsalec, ki se še niso naučili vzdrževati ravnesje.

Pokrajina je postala bolj divja. Mogočno skalovje je rastle v odsekane strmine in pobočja, vstala je pred njimi silna gora.